

Afvalbeheerplan

Inventarisatierapport

gemeente
WOERDEN

INVENTARISATIERAPPORT

Hoe is het gesteld met het afvalbeheer in Woerden?

Datum: 11 april 2012

Opgesteld voor: Gemeente Woerden

Opgesteld door: CyclusManagement, Rotterdam

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Beleid en regelgeving
Hoofdstuk 3	Voorzieningen en activiteiten
Hoofdstuk 4	Organisatie en bedrijfsvoering
Hoofdstuk 5	Contracten
Hoofdstuk 6	Financiën
Hoofdstuk 7	Communicatie
Hoofdstuk 8	Benchmark
Hoofdstuk 9	Wat vinden betrokkenen?
Hoofdstuk 10	Uitbesteden of zelf doen?
Hoofdstuk 11	Overall-analyse

Leeswijzer

Deze notitie kan op drie manieren worden gelezen:

- Op hoofdlijnen: lees hoofdstuk 10 plus de tekstkaders bovenaan de pagina's en de weergegeven tabellen en figuren
- Uitgebreid: lees de tekstkaders en de toelichting eronder
- Tot in detail: lees ook de bijlagen voor het complete verhaal

1. Inleiding

Beter afvalbeheer!

- In dit inventarisatierapport wordt het huidige afvalbeheer van gemeente Woerden belicht
- Doel van de inventarisatie is om overzicht en orde te brengen in het huidige afvalbeheer, om van daaruit te bepalen hoe effectief en efficiënt het afvalbeheer thans is, en waar mogelijke verbeterpunten liggen
- Het inventarisatierapport is de onderlegger van de kadernotitie

Aanleiding

Gemeente Woerden wenst voor het taakveld huishoudelijk afval een nieuw beheerplan op te stellen. De bedoeling van het plan is om de afvalinzameling planmatiger, effectiever en efficiënter te maken. Op dit moment is onvoldoende helder hoe effectief en efficiënt de gemeente werkt, en welke resultaten met de afvalinzameling worden geboekt. Ook is onvoldoende duidelijk of de huidige invulling van de zorgplicht aansluit bij de kaders en wensen van het College, de gemeenteraad en de burgers.

Wat wordt er geïnventariseerd en geanalyseerd?

In het onderliggend rapport wordt een inventarisatie en analyse weergegeven van het afvalbeheer in Woerden. Nagegaan wordt hoe het is gesteld met het beleid, de regelgeving, de voorzieningen en activiteiten, de bedrijfsvoering, het contractbeheer, de financiën en de communicatie en handhaving. Vervolgens wordt gezien hoe de gemeente het qua afvalbeheer doet ten opzichte van andere gemeenten (benchmark), en wat de Woerdenaren en de 'vuilnismannen' van de gemeente vinden van de afvalinzameling. Het inventarisatierapport is bedoeld als onderlegger van de kadernotitie, waarmee de raadscommissie in staat wordt gesteld om op een weloverwogen wijze de kaders voor het nieuwe afvalbeheerplan vast te stellen.

Reikwijdte

Het afvalbeheerplan en het onderliggend inventarisatierapport gaat alleen over het taakveld huishoudelijk afval. De inzameling van bedrijfsafval, voor zover dit gebeurt in het kader van reinigingsrecht, zal zijdelings worden meegenomen. Zwerfafval en het legen van prullenbakken vallen buiten de scope van het beheerplan.

Opbouw inventarisatierapport

Dit rapport bestaat uit 10 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 t/m 7 worden de verschillende bouwstenen van het afvalbeheer langsgelopen: beleid en regelgeving (hoofdstuk 2), voorzieningen en activiteiten (hoofdstuk 3), organisatie en bedrijfsvoering (hoofdstuk 4), contracten (hoofdstuk 5), financiën (hoofdstuk 6) en communicatie (hoofdstuk 7). In hoofdstuk 8 wordt aangegeven hoe gemeente Woerden het doet ten opzichte van andere gemeenten (benchmark). In hoofdstuk 9 worden de meningen van bewoners en medewerkers geïnventariseerd. Hoofdstuk 10 biedt een overall-analyse van het afvalbeheer in Woerden.

2. Beleid en regelgeving

Wat zijn de huidige beleidskaders en regels?

- Wettelijke zorgplicht is vastgelegd in Wet Milieubeheer
- Landelijk Afvalbeheerplan: nadruk op ketenbeheer en nuttige toepassing van huishoudelijk afval. Doelstelling: 60% in 2015
- Europese kaderrichtlijn: accent op hergebruik en recycling. Doelstelling: 50% recycling in 2020

Ladder van Lansink

Het gemeentelijke afvalbeleid vindt zijn oorsprong in diverse landelijke en Europese regelgevingen en beleidskaders. In dit hoofdstuk worden de huidige regelgevingen en beleidskaders nader weergegeven, en bezien in welke mate deze op de juiste wijze zijn opgenomen in de gemeentelijke regelgeving (afvalstoffenverordening). Ook worden de landelijke beleidsontwikkelingen en trends in beeld gebracht.

Gemeentelijke zorgplicht

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor het (gescheiden) inzamelen van huishoudelijk afval. De zorgplicht is vastgelegd in hoofdstuk 10 van Wet Milieubeheer. De belangrijkste verplichtingen zijn:

- Wekelijks inzamelen van huishoudelijk afval bij elk perceel (artikel 10.21); In het belang van de doelmatigheid mag er om de week worden ingezameld, en is het inzamelen nabij elk perceel toegestaan (artikel 20.26).
- Wekelijks inzamelen van gft-afval (na)bij ieder perceel. In het belang van de doelmatigheid mag in een gedeelte van het grondgebied de afzonderlijke inzameling van gft-afval worden gestaakt.
- Inzameling van grof huishoudelijk afval bij elk perceel en het in stand houden van een plaats waar burgers grof afval kunnen brengen (artikel 10.22). Gemeenten zijn vrij in bepalen van de inzaelfrequentie, en mogen beperkingen stellen aan de hoeveelheid en omvang van het aangeboden afval.
- Het opnemen van regels over de wijze van aanbidding en inzameling in een gemeentelijke verordening

Gemeenten mogen de inzameling laten uitvoeren door een privaatrechtelijk inzamelbedrijf, echter de formele aansturing moet bij de gemeente blijven (gemeente blijft hoofdverantwoordelijk).

Woerden voldoet volledig aan de gemeentelijke zorgplicht zoals deze is aangegeven in de Wet Milieubeheer. Voor het overgrote deel voert de gemeente de zorgplicht zelf uit (afdeling Beheer en Realisatie). Enkele kleine inzamelactiviteiten worden om doelmatigheidsoverwegingen uitbesteed aan derden.

Landelijk beleid: LAP2

Het landelijk afvalbeleid is vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021, ook wel LAP-2 genoemd. In dit plan ligt de nadruk op ketenbeheer. Dit houdt in dat de milieudruk van een product wordt verminderd door zo vroeg mogelijk in de keten in te grijpen. Bijvoorbeeld tijdens de ontwerp van het product. Dit sluit nauw aan bij het gedachtegoed van Cradle to Cradle. De afvalinzameling en verwerking zit aan het eind van de keten en dus is de rol van de gemeenten in het ketenbeheer beperkt maar niet onbelangrijk. Beperking van de CO₂ uitstoot wordt gezien als een belangrijk onderdeel om de milieudruk van een bepaald product te verminderen.

In het LAP zijn 7 prioritair afvalstoffen aangewezen waarvan de milieudruk hoger is dan andere afvalstromen. Papier en karton, textiel, organisch afval (GFT) en grof huishoudelijk afval zijn afvalstromen waarbij de gemeenten aan de inzamelkant nauw betrokken zijn. In minder mate geldt dit voor aluminium, PVC en bouw- en sloop afval.

De voorkeursvolgorde met betrekking tot de verwerking van afval is: afvalpreventie, producthergebruik, materiaalhergebruik, nuttige toepassing, verwijdering met omzetting in energie, verwijdering op andere wijze dan storten, storten (overeenkomstig de 'Ladder van Lansink'). Het LAP streeft naar meer preventie en nuttige toepassing, en minder storten.

Landelijke doelstellingen (LAP-2)

- Stimuleren van afvalpreventie
- 60% van het totaal aan huishoudelijk afval wordt nuttig toegepast in 2015
- In 2012 wordt er geen verbrandbaar afval meer gestort

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven in welke mate Woerden voldoet aan bovenstaande doelstellingen.

Voor de verwerking van grof huishoudelijk restafval is een minimum standaard opgenomen in het LAP, die aangeeft dat het afval minimaal moet worden gesorteerd of anderszins bewerkt, waarbij de ontstane monostromen conform de daarvoor geldende minimumstandaarden worden verwerkt. Dit impliceert dat grof huishoudelijk restafval in principe moet worden nagescheiden.

Europees beleid: Kaderrichtlijn

In november 2008 is een nieuwe Europese Kaderrichtlijn voor afvalstoffen gepubliceerd. Ook in het Europese afvalbeleid wordt sterk ingezet op het bevorderen van hergebruik en recycling van huishoudelijk afval. Tegen 2020 moet tenminste 50% van al het papier, metaal, glas en kunststofafval dat bij huishoudens vrijkomt, worden hergebruikt. Deze doelstelling gaat minder ver dan de LAP-doelstelling. De Europese kaderrichtlijn is inmiddels geheel geïmplementeerd in de nationale regelgeving (Wet Milieubeheer).

Kunststof verpakkingsafval

Sinds 1 januari 2010 zijn gemeenten verplicht om kunststof verpakkingsafval apart in te zamelen. Deze verplichting vloeit voort uit het LAP, waarin als minimum standaard het nuttig toepassen in de vorm van materiaalhergebruik is aangehouden. Tot en met 2012 is de Raamovereenkomst van kracht, die tussen (toenmalig) VROM, het verpakkende bedrijfsleven en VNG is gesloten. Hierin is geregeld dat gemeenten uitvoering geven aan de producentenverantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, en daarvoor een inzamelvergoeding van € 475,- per ton ontvangen. Op basis van een evaluatie in 2011 zullen de partijen bezien of de overeenkomst wordt verlengd. De doelstelling is om in 2012 42% van het kunststof verpakkingsafval gescheiden in te zamelen.

Provinciaal Milieubeleid

De bevoegdheden van de provincie ten aanzien van het afvalbeleid zijn de afgelopen jaren sterk ingeperkt. Het afvalbeleid wordt in toenemende mate vanuit Europa en het rijk vormgegeven. De rol van provincie ligt hoofdzakelijk bij de implementatie van het afvalbeleid, bijvoorbeeld bij het stimuleren van preventie en nuttige toepassing van afval. Provincie Utrecht beperkt zich tot zijn wettelijke taken, met name ten aanzien van vergunningverlening. De provinciale Milieuverordening (PMV) bevat weliswaar bindende regels ten aanzien van huishoudelijk afval, echter deze zijn nagenoeg gelijk aan die van het LAP.

Milieuvisie Woerden 2009 - 2014

Woerden heeft de ambitie een groene, energiezuinige gemeente te worden, waarbij de mensen in energieneutrale wijken leven en werken in groen ingerichte bedrijfsterrinen die weinig afval produceren. Duurzaamheid en leefbaarheid zijn als speerpunten geformuleerd. In deel 2 van de Milieuvisie zijn de ambities en achtergronden ten aanzien van afval uitgewerkt. Gestreefd wordt naar de realisatie van de landelijke doelstelling voor gescheiden inzameling, en het opstarten van de gescheiden inzameling van kunststofafval (wat inmiddels gebeurd is).

Energie en klimaatbeleidsplan

Min of meer gelijktijdig met het verschijnen van de milieuvisie, heeft de gemeente gewerkt aan een Energie en Klimaatbeleidsplan. Dit laatste plan is meer thematisch gericht, met als doel een zoveel mogelijk CO₂-neutrale gemeente te worden. Landelijk hebben Rijk en gemeenten reeds afgesproken om het aandeel duurzame energie te vergroten tot 20% in 2020. In het Energie en Klimaatbeleidsplan worden concrete maatregelen voorgesteld hoe dat kan worden bereikt. Bijvoorbeeld door het toepassen van snoei- en maaiafval voor energiewinning in bestaande of nieuw op te richten energiecentrales of vergistingvoorzieningen.

Verordening Afvalstoffen en uitvoeringsbesluit Afvalstoffen Woerden

In de Verordening Afvalstoffen van de gemeente Woerden (voor het laatst gewijzigd in 2004), zijn de Europese en landelijke regels ten aanzien van huishoudelijk afval vertaald naar de Woerdense situatie. Enkele belangrijke punten die geregeld zijn in de verordening:

- Verplichting voor de burger om klein chemisch afval, glas, oud papier en karton, wit- en bruinoed, textiel, gft-afval (uitgezonderd de vijfhoek in de Binnenstad), en verschillende soorten grof huishoudelijk afval afzonderlijk aan te bieden (artikel 14). Tevens is de inzameldienst verplicht om deze afvalstromen apart in te zamelen (artikel 8);
- De soorten inzamelmiddelen en -voorzieningen die worden toegepast (artikel 9), en in welke frequentie deze worden geleegd (artikel 10);
- De aanwijzingsprocedure van de inzameldienst: het College bepaalt welke inzameldienst de inzameling van huishoudelijk afval uitvoert (artikel 7).

Het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen (eveneens voor het laatst gewijzigd in 2004) vloeit voort uit de verordening. Hierin zijn de volgende punten door het college vastgesteld:

- De aanwijzing van de inzameldienst en andere inzamelaars (artikel 2);
- De aanwijzing van de inzamelmiddelen en inzamelvoorzieningen (artikel 3)
- De wijze waarop huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling moeten worden aangeboden (per inzamelmiddel) (artikel 6 t/m 12).

Over het algemeen kan worden gesteld dat de verordening en uitvoeringsbesluit heldere regels stellen omtrent de aanbidding en inzameling van afvalstoffen, conform wat in hogere wetgeving wordt geëist. In beide regelingen wordt nog wel uitgegaan van een vergunningstelsel, dat niet in overeenstemming is met de Dienstenrichtlijn die in 2006 in werking is getreden. Deze richtlijn heeft als doel het wegnemen van belemmeringen die dienstverleners ondervinden wanneer zij aan de slag willen gaan in de Europese Unie. De belemmeringen worden ondermeer ondervonden door vergunningseisen. Doordat de gemeente de regelingen nog niet heeft aangepast, kan het nu niet optreden tegen private inzamelaars die zonder vergunning waardevolle huishoudelijke afvalstoffen inzamelen (waaronder papier).

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een modelverordening opgesteld, die in 2008 aan de Dienstenrichtlijn is aangepast. Aanbevolen wordt om de Verordening Afvalstoffen van Woerden aan te passen aan de modelverordening.

Voorts heeft de gemeente Woerden ook de scheidingsplicht voor kunststof verpakkingsafval nog niet verwerkt in de afvalstoffenverordening. Ook dit zal op korte termijn moeten worden aangepast.

Een ander verbeterpunt betreft de aanwijzing van inzamelmiddelen en -voorzieningen naar gebruikers van percelen, in het Uitvoeringsbesluit. De gebruikers worden alleen in algemene zin geduid, en niet gespecificeerd naar gebieden of adressen. Er kan zodoende niet worden gehandhaafd op het gebruik maken van het aangewezen inzamelmiddel of inzamelvoorziening.

Coalitieakkoord Woerden 2010 - 2014

Het coalitieakkoord is een akkoord op hoofdlijnen, waarin geen voorschot wordt genomen op concrete afspraken en de financiële gevolgen daarvan. Ook niet op het gebied van afval. Er wordt een andere rol van de gemeente beoogd. In plaats van beleidsintensieve gemeente streeft de coalitie naar een meer regisserende en faciliterende gemeente. In dat licht staat ter discussie of Woerden de het afvalbeheer zelf moet blijven uitvoeren, of dat uitbesteding een optie is.

Regelgeving ten aanzien van beheer

De inzamelactiviteiten die door de gemeente worden uitgevoerd zijn op verschillende manieren aan milieu- en arbo-regels gebonden.

Op het afvalbrengrstation vindt op- en overslag van afvalstoffen plaats, waaronder ook die van milieugevaarlijke stoffen zoals asbest en chemisch afval. De brengplaats is zodoende milieuvergunningplichtig, en dient te voldoen aan verschillende milieu- en veiligheidseisen. De belangrijkste eisen zijn:

- Brandwerend zijn van voorzieningen voor klein chemisch afval
- Vloeistofdichte vloer

Het inzamelen van zakken en het handmatig ledigen van minicontainers is fysiek gezien zwaar werk, waarop arbo-wetgeving van toepassing is. De zogeheten P-90 norm van de Arbeidsinspectie geeft aan hoeveel colli en/of containers medewerkers maximaal mogen laden per dag. Deze normen zijn leeftijdsafhankelijk: hoe ouder iemand is, hoe minder afval hij mag beladen. De normen zijn hieronder weergegeven:

Leeftijd	Minicontainers	Wijkcontainers
Jonger dan 30 jaar	5,5 U/ 11,3 T/ 514 C	6,0 U/ 15,2 T/ 138 C
Tussen de 30 en 39 jaar	4,0 U/ 8,3 T/ 377 C	5,4 U/ 7 T/ 125 C
Ouder dan 39 jaar	2,5 U / 5,2 T/ 236 C	3,4 U / 8,6 T / 78 C

U = netto-beladingtijd   T = Gewicht in ton   C = aantal colli

Voor een medewerker die ouder is dan 39 jaar, mag de beladingtijd niet meer dan 2,5 uur per dag bedragen. Ook mag hij niet meer dan 236 containers per dag beladen.

In hoofdstuk 4 wordt aangegeven in welke mate Woerden voldoet aan bovengenoemde arbo-normen.

Ontwikkelingen en trends

- Afval en duurzaamheid: met afvalscheiding kan CO2-reductie worden gerealiseerd
- Steeds meer gemeenten gaan over tot invoering diftar
- Er wordt volop geëxperimenteerd met 'omgekeerde afvalinzameling' als instrument om afvalscheiding te bevorderen

Afval en duurzaamheid

Duurzaamheid krijgt binnen het afvalbeleid een steeds grotere rol. De nadruk ligt op het herwinnen van grondstoffen en CO2 reductie wat overigens hand in hand gaat. Maar ook het verduurzamen van de inzameling zelf en het nastreven van sociale doelstellingen zijn mogelijkheden die de gemeente heeft om duurzaamheid na te streven. Verschillende gemeenten nemen in aanbestedingen duurzaamheidsdoelstellingen op waardoor bedrijven op dit punt kunnen concurreren.

Gemeenten kunnen een bijdrage leveren aan ketenbeheer door grondstoffen af te scheiden van het afval voordat de laatste stap in de keten, verbranding, plaatsvindt. De vraag is of nascheiding of bronscheiding de beste methode is. Door te scheiden aan de bron worden relatief schone stromen ingezameld die direct of met eenvoudige opwerkingmethoden tot grondstof kunnen worden verwerkt. Nascheiding zou kosteneffectiever zijn, levert minder vervoersbewegingen op maar de vraag is of af te scheiden stromen tot de dezelfde kwaliteit van grondstoffen leidt. De discussie is nog niet afgerond maar de meeste gemeenten lijken zich te richten op zoveel mogelijk scheiding aan de bron al was het maar dat de financiële voordelen bij de gemeente blijven. De invoering van de kunststofinzameling is hier een voorbeeld van.

Met het scheiden van afvalstoffen worden ook CO2 doelstellingen bereikt. Met name de gescheiden inzameling van papier en karton, GFT en grof huishoudelijk afval leveren de grootste bijdragen in het beperken van de CO2 uitstoot. Een andere wijze van CO2 preventie is het rendement van de afvalverwerkingsinstallaties te vergroten. Dit kan door ook de vrijkomende warmte nuttig te gebruiken.

Enkele gemeenten maken gebruik van inzamelvoertuigen op aardgas en hebben de inzamelvoertuigen voorzien van geluidsarme banden en/of stille motoren. Met name in stedelijk gebied leidt dit tot betere milieuprestaties. Elektromotoren worden voornamelijk alleen experimenteel toegepast. Soms wordt er gekozen voor andere vervoersmodaliteiten voor het afvoer van het afval zoals het spoor of over water. Transportafstanden meewegen bij de aanbesteding van de verwerking is ook een mogelijkheid die enkele gemeenten benutten.

Gft-inzameling

GFT-inzameling staat weer volop in de belangstelling. Door nieuwe vergistingstechnieken en verruimde toepassingsnormen voor compost is de milieuwinst van inzameling van GFT aanmerkelijk verbeterd. Met naderende tekorten op kunstmest zal de vraag naar compost toenemen. Omdat de productie van kunstmest gepaard gaat met een hoge CO2 emissie is het duidelijk waarom GFT tot één van de prioritaire afvalstromen behoort.

Gemeenten die hoog scoren op hergebruik halen dit resultaat met name op de GFT inzameling. Goede haalvoorzieningen zijn hier debet aan. Stimulering van de GFT inzameling vindt plaats door het gratis laten brengen door de burger op makkelijk te bereiken afvalbrengpunten, het introduceren van gratis haalrondes voor grof tuin afval en communiceren van de voordelen van het scheiden van GFT. Wet Milieubeheer en het LAP laten ruimte voor de gemeente om GFT niet in te zamelen in gebieden waar de opbrengst laag is in relatie tot de kosten van inzameling, zoals stadscentra en hoogbouw.

Het gft-afval van Woerden wordt verwerkt bij de VAR in Wilp, waar het gft eerst wordt vergist (t.b.v. energierecuperatie) en vervolgens wordt gecomposteerd.

Tariefdifferentiatie (diftar)

Diftar staat onverminderd in de belangstelling al blijft het aantal gemeenten dat diftar heeft ingevoerd maar licht stijgen. In 2005 hadden 25 % van de gemeenten diftar ingevoerd. In 2009 is dit aantal gestegen tot 35 %. Vrijwel alle gemeenten die beschikken over een diftarsysteem zijn daar tevreden mee. Er zijn slechts drie gemeenten die diftar hebben afgeschaft. Volume/frequentie wordt als systeem het meeste toegepast en wordt gezien als "best practice".

Bij diftar worden de afvalkosten niet meer louter verrekend door middel van een vast tarief, maar naar rato de hoeveelheid of het aantal keer dat men restafval aanbiedt. Daarmee kan uiting worden gegeven aan het rechtvaardigheidsprincipe 'de vervuiler betaalt'. Diftar stimuleert mensen om hun afval beter te scheiden, en minder restafval aan te bieden. Gemeenten die diftar hebben ingevoerd behalen over het algemeen hogere scheidingsresultaten, en hebben lagere afvalbeheerkosten (door betere scheiding), zo blijkt uit de gemeentelijke benchmark afvalscheiding.

Diftar wordt nog steeds vrijwel uitsluitend door kleinere gemeenten toegepast. Apeldoorn en Maastricht vormen een uitzondering. Voor grotere gemeenten is het lastiger om diftar in te voeren vanwege het groter aantal mutaties van het WOZ bestand en kamerbewoning. Ook is de angst voor dumping groter al heeft Apeldoorn aangetoond dat dit in de hand gehouden kan worden.

Beloningsystemen

Het belonen van afvalscheiden komt nog niet veel voor in Nederland, maar de belangstelling ervoor is op dit moment groot. Zeker nadat gemeente Pijnacker-Nootdorp in 2011 met een grootschalige pilot is gestart. In plaats van burgers te belasten met meer afvalheffing als ze meer restafval produceren (zoals bij diftar het geval is), worden burgers financieel beloond als ze gescheiden afval aanleveren. De insteek is iets positiever dan bij diftar. Door met name afvalstromen te belonen die positieve restwaarde hebben (e-waste, textiel, papier, etc.) blijft het financiële risico voor gemeenten beperkt. Voor burgers die niet willen meedoen met het beloningsstelsel, verandert er niets.

Omgekeerde afvalinzameling

Met de invoering van gescheiden kunststofinzameling experimenteren steeds meer gemeenten met zogeheten 'omgekeerde inzameling'. In plaats van restafval en gft wordt kunststof afval en gft aan huis ingezameld, en wordt het ongescheiden afval (restafval) ingezameld met (ondergrondse) verzamelcontainers. Daarmee wordt het scheiden ten opzichte van het niet scheiden van afval makkelijker gemaakt. Indien ook voor papier aparte containers zijn verstrekt, kan gekozen worden voor een driewekelijkse inzamelcyclus, waarbij iedere week een andere fractie wordt ingezameld. De eerste resultaten zijn zeer goed. Bij sommige gemeenten waar dit concept is uitgetest is de hoeveelheid restafval tot 50% afgenomen.

Resumé

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van beleid en regelgeving zijn de volgende:

- Het Europees en landelijk afvalbeleid is sterk gericht op ketenbeheer en nuttige toepassing van huishoudelijk afval. De minimum standaard is voor een groot aantal afvalstromen materiaalhergebruik
- Afvalscheiding levert een belangrijke bijdrage in het beperken van CO2 uitstoot en duurzaamheid
- De landelijke doelstelling is om in 2015 60% van het huishoudelijk afval nuttig toe te passen
- Gemeenten hebben de wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval (gescheiden) in te zamelen en te verwerken. Dit is geregeld in Wet Milieubeheer. In hoofdstuk 10 van deze wet staat weergegeven wat gemeenten minimaal moeten doen.
- Gemeente Woerden voldoet volledig aan de wettelijke zorgplicht, echter heeft een aantal zaken nog niet goed verwerkt in de afvalstoffenverordening en bijbehorend uitvoeringsbesluit. Zo is de inzamelplicht voor kunststof verpakkingsafval (plastic) nog niet opgenomen in de verordening, en wordt er nog uitgegaan van een vergunningstelsel, dat op basis van de Dienstenrichtlijn van 2006 niet meer is toegestaan.
- De aanwijzing van inzamelmiddelen en -voorzieningen is in het Uitvoeringsbesluit niet afdoende geregeld, waardoor geen handhaving kan plaatsvinden. Aanpassing is gewenst.
- Gemeente Woerden heeft het milieu en duurzaamheid hoog in het vaandel staan. In diverse beleidsnota's (milieuvisie, energie- en klimaatbeleidsplan, structuurvisie) zijn ambitieuze milieudoelstellingen neergelegd. Vooralnog wordt slechts sporadisch de link gelegd naar afvalbeleid.
- Gescheiden gft-inzameling is weer 'hot'. Met de nieuwe vergistingstechnieken levert gft-scheiding een aanzienlijk lagere milieudruk op dan verbranding van gft als restafval. Het gft-afval van Woerden wordt op dit moment al vergist, en voldoet daarmee aan de meest hoogwaardige verwerkingsmethode die voorhanden is.
- Diftar staat onverminderd in de belangstelling van gemeenten, al stijgt het aantal diftar gemeenten licht. Ongeveer 35% van de gemeenten heeft een vorm van diftar ingevoerd. Gemeente Woerden heeft vooralnog geen inspiraties om diftar in te voeren. Diftar leidt tot een rechtvaardiger kostenverdeling (de vervuiler betaalt), meer afvalscheiding en lagere kosten, zo blijkt uit de gemeentelijke benchmark.
- Met de invoering van gescheiden kunststofinzameling experimenteren veel gemeenten op dit moment met 'omgekeerde afvalinzameling'. In plaats van restafval en gft wordt plastic afval en gft in minicontainers ingezameld. Voor restafval wordt gebruik gemaakt van ondergrondse containers. Afval scheiden wordt daarmee gemakkelijker gemaakt.

3. Voorzieningen en activiteiten

Welke invulling geeft de gemeente aan de zorgplicht?

- Huis-aan-huis-inzameling: rest- en gft-afval, kunststof, papier, textiel, kca en grof afval.
- Brengsysteem: glas, textiel, restafval in de hoogbouw en nieuwbouw
- Afvalbrengstation: verschillende grof huishoudelijk afvalcomponenten (gescheiden)

Gemeenten hebben de wettelijke taak om de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval te regelen. Ofschoon de zorgplicht alleen geldt voor huishoudelijk afval, mag gelijksoortig bedrijfsafval worden meegenomen. In Woerden gaat dat om het afval van circa 20.350 huisaansluitingen en 150 bedrijven.

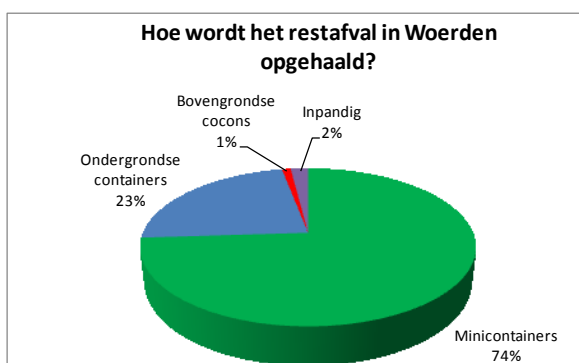
Het huishoudelijk afval in Woerden wordt op de volgende drie manieren ingezameld:

- afvalinzameling aan huis (minicontainers, inbandige containers, grof afval)
- afvalinzameling vanaf verzamelplaatsen in de wijk (ondergrondse en bovengrondse containers)
- afvalinzameling via het afvalbrengstation

Rest- en gft inzameling

In beginsel bepaalt de bebouwingssoort op welke wijze rest- en gft-afval wordt ingezameld. Bij de laagbouw wordt over het algemeen gebruik gemaakt van minicontainers, en bij gestapelde bouw worden verzamelcontainers toegepast. Verzamelcontainers zijn containers die collectief - door meerdere huishoudens - worden gebruikt. In Woerden worden drie soorten verzamelcontainersystemen toegepast: betonnen bovengrondse cocons, inbandige verzamelcontainers, en ondergrondse containers. Omdat er de nodige nadelen worden ondervonden aan bovengrondse cocons (ruimtebeslag, geringe capaciteit) en inbandige verzamelcontainers (risico op schades, inefficiënt inzamelsysteem), worden deze steeds vaker vervangen door ondergrondse containers. Ook komt het voor dat bij de nieuwe laagbouw, waar eigenlijk minicontainers moeten worden toegepast, ondergrondse containers worden geplaatst. Projectontwikkelaars en architecten geven om esthetische redenen de voorkeur aan ondergrondse containers, omdat minicontainers vaak in de voortuin worden gestald en daarmee het straatbeeld domineren. De ondergrondse containers bij de nieuwbouw zijn uitgerust met toegangscontrole (pasjessysteem) en datacommunicatie.

In de Binnenstad wordt dezelfde onderverdeling aangehouden als in de rest van de gemeente: bij de laagbouw minicontainers en bij de gestapelde bouw verzamelcontainers. Ook in de Binnenstad zijn de verzamelcontainers uitgerust met toegangscontrole en datacommunicatie.

Minicontainers

Bijna driekwart van de huisaansluitingen in Woerden maakt voor rest- en gft-afval gebruik van mincontainers. De inzameling verloopt over het algemeen prima. De containers worden alternerend, ofwel om de week geleegd: in de even weken de bruine container, en in de oneven weken de groene. De meeste huishoudens hebben een 240 liter bruine container en een 140 liter groene container. Indien men behoefte heeft aan grotere of kleinere bak, kan de container worden geruild bij het Stads erf. De bruine restafvalcontainers worden over het algemeen vol aangeboden. De vullinggraad van de groene containers is seizoensafhankelijk: in het voor- en najaar worden er meer en vollere bakken aangeboden dan in de winter. Gemiddeld wordt 270 kilo aan gft per huishouden in de laagbouw aangeboden. Op 26 ledigingen per jaar is dat gemiddeld 10 kilo per 2 weken, wat redelijk veel is. De kwaliteit van het ingezamelde gft-afval is over het algemeen zeer goed, en wordt zonder problemen geaccepteerd door de verwerker.

Omdat ieder huishouden individueel zorg draagt voor zijn inzamelmiddel, levert de minicontainerinzameling weinig problemen op (geen zwerfvuil, hoge tevredenheid).

Ondergrondse containers

Ondergrondse containers worden met name toegepast bij de hoogbouw, maar de laatste jaren ook in toenemende mate bij de nieuwbouw (Snel en Polanen, Waterrijk). In totaal staan er 117 ondergrondse restafval en 29 ondergrondse gft-containers in Woerden. Het grote voordeel van ondergrondse containerinzameling is dat bewoners hun afval kunnen aanbieden wanneer het hun uitkomt. Er is echter ook een nadeel: het aanbieden van afval gebeurt anoniemer, waardoor er minder verantwoordelijkheid wordt gedragen voor het (juist gebruik) van de container. Dit uit zich in (grof) afval dat naast de container wordt geplaatst, niet zelden als de container nog niet vol is. Dit probleem komt met name voor in de Binnenstad en in sommige delen van het Schilderskwartier.

De inzameling van gft-afval met ondergrondse containers is problematisch. In alle wijken waar nog gft-inzameling met ondergrondse containers plaatsvindt, levert dat een zeer vervuilde afvalstroom op. Bewoners gooien ook restafval in de gft-container, ook al is de restafvalcontainer die er naast staat gewoon toegankelijk. Woerden staat overigens niet alleen met dit probleem. In veel andere gemeenten is om die reden het ondergronds inzamelen van gft-afval gestaakt. De ondergrondse gft-containers worden veelal omgebouwd tot papiercontainers.

Inpandige containerruimtes

Bij 13 flats wordt het restafval nog ingezameld via een afgesloten inpandige containerruimte. Bewoners deponeren hun afval wanneer het hun uitkomt in de rolcontainers die in een afgesloten ruimte in de flat staan opgesteld. De containers worden 1 keer per week geleegd door de afvalinzameling, die met de beschikbaar gestelde sleutels toegang heeft tot de ruimtes, en de containers naar buiten en weer naar binnen rijdt. Ofschoon dit inzamelsysteem een laag risico heeft van straatvervuiling (het aanbieden van afval vindt inpandig plaats), klevan er grote nadelen aan het systeem: het ledigen van de containers is zeer arbeidsintensief werk, het sleutelbeheer is haast ondoenlijk, en het risico op

schades bij in- en uitmanoeuvreren van de containers is groot. Om deze redenen is de gemeente de afgelopen jaren gestart met het afbouwen van deze inzamelwijze, en het overgaan op ondergrondse containerinzameling.

Bovengrondse cocons

Op 30 plekken bij de hoogbouw wordt het restafval nog ingezameld met bovengrondse restafvalcontainers. Het betreffen grote betonnen grindbakken waarin rolcontainers van 1400 liter zijn geplaatst. Het principe is verder gelijk aan dat van ondergrondse containers: bewoners kunnen hun huisvuil kwijt op het moment dat het hun uitkomt. De cocons zijn vrij toegankelijk, en niet uitgerust met toegangscontrole. Het nadeel van bovengrondse cocons ten opzichte van ondergrondse containers is de beperkte opslagcapaciteit (er kan minder afval in) en het bovengrondse ruimtebeslag. Daardoor is het risico van bijplaatsingen vrij groot.

Toegangscontrole en datacommunicatie

In de Binnenstad en bij de nieuwbouw (Waterrijk) zijn de ondergrondse containers uitgerust met toegangscontrole en datacommunicatie. De toegangscontrole houdt in dat alleen bewoners die in het bezit zijn van een geautoriseerde pas, toegang hebben tot de containers. Datacommunicatie zorgt er voor dat de container met behulp van gsm-apparatuur 'communiqueert' met de werf, zodat op afstand storingen kunnen worden uitgelezen en kan worden nagegaan hoe vol de container zit. Dat laatste wordt berekend op basis van het aantal keer dat de container geopend wordt.

Gesteld kan worden dat de toegangscontrole en datacommunicatie (nog steeds) niet naar behoren werkt. Weliswaar kunnen bewoners die bijvoorbeeld op minicontainers zijn aangewezen, worden uitgesloten van het gebruik van ondergrondse containers, echter met de huidige ict-apparatuur is de gemeente nog niet in staat om huisaansluitingen op specifieke containers aan te wijzen. Van een optimale dosering van het afvalaanbod over de containers, is dus nog geen sprake (zie verder hoofdstuk bedrijfsvoering, containermanagement).

Overzicht voorzieningen en containers

In bijlage 1 is een compleet overzicht opgenomen van de inzamelvoorzieningen/ containers die in de gemeente zijn uitgezet.

Inzameling droge componenten

- Papier: wordt 1 keer per 2 weken opgehaald met (blauwe) minicontainers, alleen in de laagbouw. In Waterrijk staan ondergrondse containers.
- Glas: op 38 plekken in de gemeente staan glasbakken
- Plastic: wordt 1 keer per 2 weken gelijktijdig met het restafval opgehaald
- Textiel: 4 ophaalrondes, maar kan ook worden gebracht (op 11 locaties staan textielbakken)

Papierinzameling

Oud papier wordt 1 x per 2 weken huis-aan-huis opgehaald met (blauwe) minicontainers, tegelijk met het ledigen van de groene gft-containers. Dit gebeurt alleen in de laagbouw. In 2004 zijn daar blauwe minicontainers op vrijwillige basis ingevoerd. Ongeveer de helft van de laagbouw heeft de container geaccepteerd. In Waterrijk is in plaats van de blauwe container een vijftal ondergrondse containers geplaatst. Deze containers worden in opdracht van de gemeente gelegeerd door firma Bunnik. De blauwe minicontainers worden door de gemeente zelf gelegeerd.

De papierinzameling verloopt over het algemeen goed. De woningen die de papiercontainer hebben geaccepteerd, gebruiken hem goed: gemiddeld 240 kilo per huishouden per jaar. Over de gehele bevolking bezien, wordt er slechts 51 kilo per inwoner ingezameld, wat vrij laag is. Dit komt omdat veel mensen geen papiercontainer gebruiken, en bij de hoogbouw in het geheel geen papierinzameling plaatsvindt. Een verbeterpunt zou zijn om ook voor de hoogbouw een probate inzamelvoorziening te treffen - bijvoorbeeld ondergrondse papiercontainers - zodat ook deze bewoners in staat worden gesteld hun papier gescheiden aan te bieden.

In het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen zijn circa 30 verenigingen en stichtingen aangewezen die naast de gemeente papier mogen inzamelen. Onduidelijk is in welke mate dit ook daadwerkelijk gebeurt. Uit het bewonersonderzoek dat onlangs is gehouden (zie hoofdstuk 10) blijkt dat meer dan 30% van de bewoners hun papier meegeven aan een vereniging of stichting. Voor zover de verenigingen gebruik maken van de voorzieningen van de AVU (gratis opslagmiddelen en afvoer naar verwerker) wordt het ingezamelde papier gewogen en geregistreerd. De indruk bestaat dat ook veel verenigingen zelf de afvoer regelen. Op dit moment wordt een inventarisatie uitgevoerd in welke mate verenigingen en stichtingen zich bezighouden met papierinzameling.

Al het oud papier dat wordt ingezameld - inclusief dat van de verenigingen - wordt afgevoerd via de AVU. De AVU besteedt de verwerking van het ingezamelde papier voor alle gemeenten in de regio gezamenlijk aan.

Glas

Er staan in totaal op 38 plekken glascontainers in de gemeente, voornamelijk bij winkelcentra en langs uitvalswegen. Op 6 plekken zijn de glascontainers ondergronds uitgerust, op de overige 32 plekken staan bovengrondse containers. De containers worden gelegeerd door de AVU, die tevens zorg draagt voor het beheer en onderhoud van de containers. Het glas wordt kleurgescheiden ingezameld (bruin, groen en wit glas), waarmee hoogwaardige recycling mogelijk is. Gemiddeld wordt er 20 kilo glas per inwoner per jaar ingezameld.

Vanuit esthetisch oogpunt is het aanbevelingswaardig de bovengrondse containers te vervangen door ondergrondse containers. Bovengrondse containers nodigen over het algemeen meer uit tot wildplakken en besmeuren, dan ondergrondse containers. Bovendien hebben ondergrondse containers een grotere opslagcapaciteit, waardoor ze minder vaak hoeven worden geleegd (scheelt kosten), en het risico op overlopen afneemt.

Textiel

Er worden jaarlijks 4 inzamelrondes voor textiel gehouden. Deze inzamelrondes worden uitgevoerd door charitatieve instellingen, met CBF-keurmerk, die zich daarvoor dienen aan te melden bij de gemeente. Ieder jaar worden door middel van loting 4 instellingen aangewezen die de inzameling mogen uitvoeren. Textiel kan ook worden gebracht naar 1 van de 11 kledingcontainers die verspreid in de gemeente staan opgesteld. Deze containers zijn in eigendom van KICI en worden ook geleegd door KICI en Emmause (Harmelen). Gemiddeld wordt er tegen de 5 kilo textiel per inwoner per jaar ingezameld (= halen + brengen).

Ook de Kringloop Midden-Holland is door de gemeente aangewezen om textiel in te zamelen. Tot april 2013 mogen zij op afroep kleding inzamelen, ten behoeve van tweedehands verkoop in de kringloopwinkel(s).

Plastic-afval

Plastic verpakkingsafval wordt 1 keer per 2 weken huis-aan-huis opgehaald met zakken. Hiervoor dienen de zogeheten plastic-hero-zakken gebruikt te worden, die gratis bij de supermarkten en bij het gemeentehuis verkrijgbaar zijn. De zakken kunnen gelijktijdig met de bruine container worden aangeboden. Bij de hoogbouw kunnen de zakken naast de verzamelcontainer worden gedeponereerd. De plasticinzameling is in februari 2010 van start gegaan en is een groot succes. Gemiddeld wordt er 5 kilo per inwoner per jaar aan plastic verpakkingsafval gescheiden aangeboden. Een nadeel aan de plasticinzameling met zakken is dat bij slecht weer het afval nog wel eens weg wordt geblazen en leidt tot zwerfvuil. Zeker als de zakken niet goed dicht zijn gemaakt.

KCA-afval

De inzameling van klein chemisch afval (kca) vindt 2 keer per jaar plaats door een kca-wagen te stallen op vaste standplaatsen. De data en tijden worden via de gemeentelijke infopagina in de Woerdense Courant en op de gemeentelijke website bekend gemaakt. Naast naar de kca-wagen kan kca ook worden gebracht naar het afvalbrengrstation of de detailhandel (oud-voor-nieuw). De inzameling met de kva-wagen wordt in opdracht van de gemeente uitgevoerd door gemeente Ronde Venen.

Het aantal bezoekers op de standplaatsen en de hoeveelheid kca die daarmee wordt ingezameld is zeer gering. Afgevraagd dient te worden of kca nog wel op deze manier moet worden ingezameld, en of de inzameling via het afvalbrengrstation niet volstaat. De laatste inzamelronde van de kca-wagen in november 2011 leverde slechts 70 kilo kca van 56 bezoekers op. Landelijk is de trend dat steeds meer gemeenten volstaan met gescheiden kca-inzameling via een vast afvaldepot (milieustraat of afvalbrengrstation).

Inzameling grof afval

- Ophalen aan huis: na telefonische melding wordt het binnen een week opgehaald op de donderdag.
- Brengen naar het afvalbrengstation: 6 dagen per week open, voor 22 verschillende stromen.
- Voordelen van brengen op halen: betere afvalscheiding (95% ipv 5%) en lagere kosten

Ophalen van grof huishoudelijk afval

Eén keer per week haalt de gemeente grof huishoudelijk afval op. Bewoners die grof afval willen laten ophalen moeten daarvoor een week van te voren de gemeente bellen voor een afspraak. Het laten ophalen van grof afval is tot een half kuub per keer gratis. In de praktijk wordt tot 2 kuub alles meegenomen. Slechts 17% van de totale hoeveelheid grof huishoudelijk afval wordt opgehaald. De overige 83% wordt gebracht naar het afvalbrengstation.

Een probleem bij het op afroep ophalen van grof huishoudelijk afval, is dat niet alles dat wordt aangemeld ook daadwerkelijk op straat wordt aangetroffen. Als het om waardevol afval gaat (bijvoorbeeld oud ijzer), hebben de zogeheten morgensterren (jutters) het afval al meegenomen. Zo komt het voor dat de afvalinzameling 2 tot 3 keer op een dag voor niets naar een adres rijdt. Aan de andere kant komt het ook voor dat er meer afval wordt aangeboden dan is aangemeld, doordat andere bewoners er afval bijplaatsen. Dit is vooral vervelend als het een afvalsoort is (bijvoorbeeld grof tuinafval) die op die dag niet wordt ingezameld.

In principe worden er drie grof huishoudelijke afvalstromen apart opgehaald: grof tuinafval, afgedankte apparaten en metalen (uitsluitend grote apparaten), en overig grof restafval. Van de totale hoeveelheid grof huishoudelijk afval die opgehaald wordt, wordt uiteindelijk slechts 5% gescheiden ingezameld ten behoeve van hergebruik.

Brengen van grof huishoudelijk afval naar het afvalbrengstation

Het alternatief voor het laten ophalen is het zelf wegbrengen van grof huishoudelijk afval naar het afvalbrengstation. Woerden heeft één afvalbrengstation, gelegen aan de Touwslagerweg 21. Hier kunnen 22 verschillende afvalstromen gescheiden worden aangeleverd. De inzameling van grof afval via het afvalbrengstation leidt dan ook tot een veel betere afvalscheiding en hoger milieurendement dan het ophalen van grof afval. Bijna 95% van het gebrachte grof huishoudelijk afval wordt hergebruikt of nuttig toegepast (bij halen is dat slechts 5%). Het afvalbrengstation is bovendien een goedkopere inzamelwijze dan de halen van grof huishoudelijk afval. Vanuit milieu- en kostenoptiek is het dus zaak om het brengen van grof huishoudelijk afval zoveel mogelijk te stimuleren.

Op dit moment voert de gemeente voor het halen en brengen van grof afval een nagenoeg identiek tarief- en acceptatiebeleid. Door het halen (financieel of anderszins) minder aantrekkelijk te maken voor de burger, zou het scheidingsrendement kunnen worden verbeterd en de kosten worden verlaagd (win-win-situatie).

Kringloop

Nog bruikbaar huisraad en kringloopgoederen worden ingezameld door Kringloop Midden-Holland. Het kringloopbedrijf heeft een eigen meldpunt waar burgers naar toe moeten bellen om hun bruikbare spullen op te laten halen. Op de gemeentelijke website worden burgers opgeroepen om nog goede spullen te brengen naar de kringloop.

Inzameling bedrijfsafval

- Inzameling van bedrijfsafval is geen gemeentelijke zorgtaak
- Indien Reinigingsrecht wordt voldaan mogen bedrijven meeliften op de voorzieningen voor huishoudelijk afval. Dit geldt alleen voor bedrijven in de Binnenstad.
- Er is geen controle en handhaving op de hoeveelheid bedrijfsafval die wordt aangeboden

Bedrijfsafval

De gemeente heeft wettelijk gezien geen zorgplicht voor de (gescheiden) inzameling van bedrijfsafval. Ondernemers en winkeliers dienen hier in principe zelf zorg voor te dragen, bijvoorbeeld door het afsluiten van een inzamelcontract met een particulier inzamelbedrijf. Bedrijfsafval dat qua aard en omvang vergelijkbaar is aan huishoudelijk afval, wordt wel door de gemeente ingezameld. Hiervoor dient reinigingsrecht betaald te worden. Tot een hoeveelheid van 480 liter per maand geldt een basistarief (in 2011: € 42,10, per maand, excl. btw). Biedt een bedrijf meer dan 480 liter aan, dan wordt het tarief verdubbeld. In de verordening waarin de hoogte van de reinigingsrechten zijn vastgelegd is geen limiet aan het afvalaanbod gesteld.

De bovengenoemde regeling geldt alleen voor bedrijfspanden die gelegen zijn in de binnenstad (binnen de singels). Het bedrijfsafval kan in dat geval worden aangeboden op de ondergrondse restafvalcontainers die in de binnenstad zijn geplaatst. Nadat het reinigingsrecht is voldaan krijgen de betreffende ondernemers een pas waarmee ze de containers kunnen openen.

Controle en handhaving

Op basis van het aantal geregistreerde aanbiedingen zou de gemeente kunnen controleren of de bedrijven zich houden aan het afvalaanbod waarvoor ze reinigingsrecht afdragen. Via de datacommunicatieapparatuur die in de containers is ingebouwd kan per pashouder/ ondernemer worden nagegaan hoe vaak de container wordt gebruikt en hoeveel afval wordt aangeboden. In de praktijk blijkt dit niet te worden bijgehouden, omdat de datacommunicatie-apparatuur in combinatie met het softwarepakket niet goed werkt..

Papier, karton en glas

Een keer per 2 weken wordt er in de Binnenstad papier en karton ingezameld. Deze voorziening is primair bedoeld voor de huishoudens in de Binnenstad. Bedrijven die Reinigingsrecht betalen mogen ook papier en karton aanbieden. Er is geen controlemiddel voorhanden om te voorkomen dat bedrijven die geen Reinigingsrecht betalen niet ook karton aanbieden.

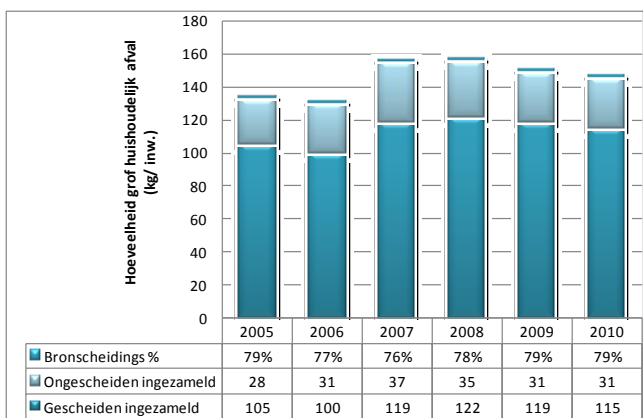
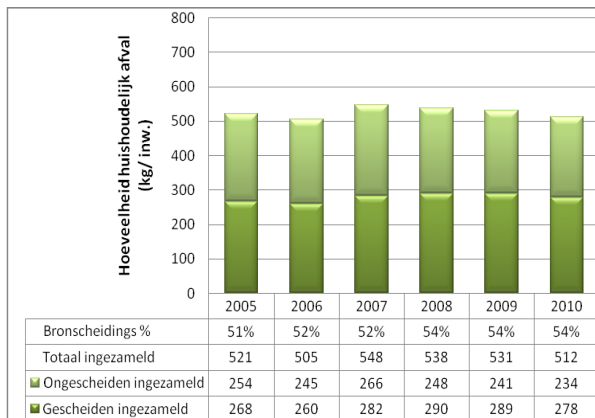
Voor glas afkomstig van de horeca geldt hetzelfde als voor papier en karton: als er reinigingsrecht wordt voldaan, mag gebruik worden gemaakt van de glasbakken, echter er is geen controlemiddel voor oneigenlijke aanbieders.

Overzichtstabel inzamelsystemen gemeente Woerden

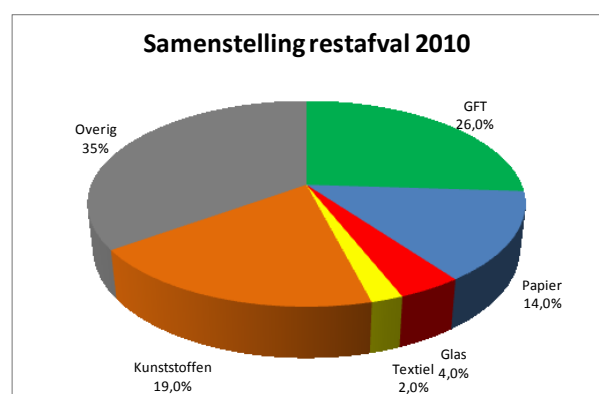
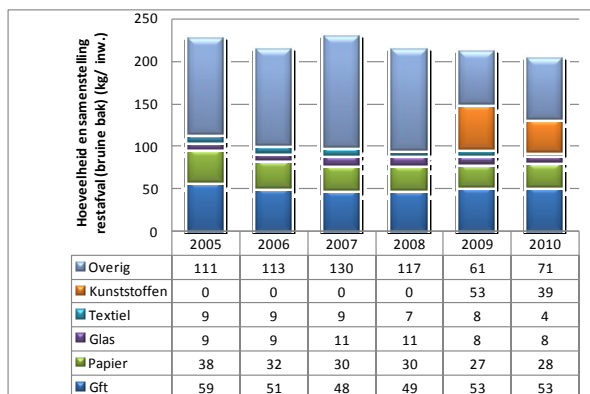
Afvalstromen	Inzamelmethode en inzamelmiddel	Waar?	Bij hoeveel % van de huishoudens?	Aantal uitstaande containers	Inzamelaar	Inzamel- en ledigingsfrequentie	Acceptatie
Restafval	Minicontainer (bruin)	Laagbouw	74%	-	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
	Ondergrondse containers	Centrum, hoogbouw en deel nieuwbouw	23%	117	Bunnik	1 tot 2 keer per week	Gratis
	Bovengrondse containers (cocons)	Deel hoogbouw (30 locaties)	1%	47	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
	Inpandige containerruimtes	Deel hoogbouw (ca 15 flats)	2%	28	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
Gft-afval	Minicontainer (groen)	Laagbouw	74%	-	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
	Ondergrondse containers	Centrum, Waterrijk en Snel en Polanen	2%	29	Bunnik	1 tot 2 keer per week	Gratis
	Bovengrondse containers (cocons)	Zegveld, Molenvliet en Schilderswijk	2%	26	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
Plastic	Plastic-herozak	Gehele gemeente	100%	nvt	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
Papier	Minicontainer (blauw)	Deel laagbouw	0%	-	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
	Los/ gebundeld	Centrum	6%	1.150	Gemeente	1 x per 2 weken	Gratis
	Ondergrondse containers	Waterrijk	5%	5	Bunnik	1 x per week	Gratis
	Verzamelpunten kerken, scholen en verenigingen	Zegveld	5%	950	Verenigingen en kerken	nvt	Gratis
Glas	Ondergrondse containers	Gehele gemeente	16%	8	AVU	1 x per week	Gratis
	Bovengrondse containers	Gehele gemeente	84%	32	AVU	1 x per week	Gratis
Textiel	Bovengrondse containers	Gehele gemeente	100%	11	Kringloopcentrum / Emmause/ Kici	niet bekend	Gratis
	Zakken (haalsysteem)	Gehele gemeente	100%	nvt	Charitatieve instellingen	4 x per jaar	Gratis
Grof restafval	Halen op afroep	Gehele gemeente	100%	nvt	Gemeente	1 x per week	€ 23,20 per m3*
	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	idem
Grof tuinafval	Halen op afroep	Gehele gemeente	100%	nvt	Gemeente	1 x per week	€ 23,20 per m3*
	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	idem
Elektr(on)ische apparatuur/ metalen	Halen op afroep	Gehele gemeente	100%	nvt	Gemeente	1 x per week	gratis
	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	gratis
Hout	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	
Puin	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	€ 31,- per m3*
Grond, zand	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	€ 31,- per m3*
Klein Chemisch Afval (KCA)	Afvalbrengrstation				Gemeente	nvt	gratis
	KCA-wagen	Vaste standplaatsen	100%	nvt	Gemeente Ronde Venen	2 x per jaar	gratis
Kringloopgoederen	Halen op afroep	Gehele gemeente	100%	nvt	Kringloopbedrijf	op afroep	gratis

* De eerste halve kuub wordt gratis geaccepteerd, daarna moet per kuub worden betaald.

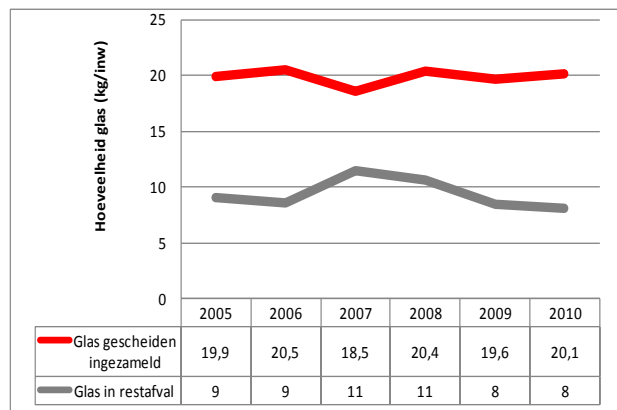
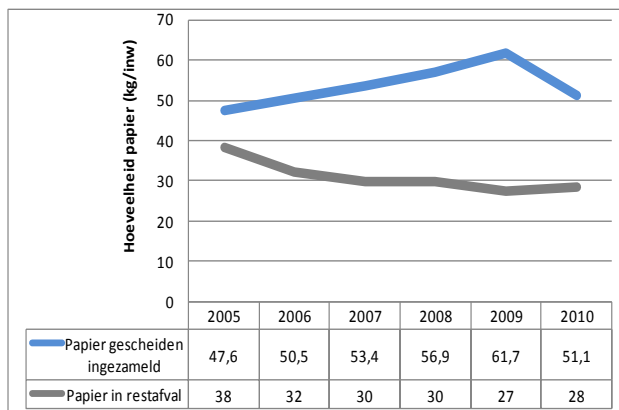
Resultaten afvalscheiding

- In 2010 werd 54% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld ten behoeve van hergebruik en nuttige toepassing. Daarmee wordt nog niet voldaan aan de landelijke doelstelling van 60%, zoals deze is opgenomen in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP2)
- Over de afgelopen 6 jaar is een lichte toename waarneembaar in de bronscheiding. Met onder andere de invoering van de blauwe minicontainer voor papier, en de invoering van gescheiden plasticinzameling is de afvalscheiding toegenomen.
- Grof huishoudelijk afval wordt voor 79% gescheiden ingezameld. Dit is een gemiddelde voor zowel het gehaalde als gebrachte grof huishoudelijk afval. Gehaald grof afval wordt slechts voor 5% gescheiden, terwijl gebracht afval voor 95% wordt gescheiden.

- Jaarlijks wordt in AVU-verband de samenstelling van het restafval gemeten door middel van de uitvoering van sorteeranlyses. Deze analyses bieden inzicht in de hoeveelheden herbruikbaar afval die nog in het restafval zitten, en er nog uit kunnen worden gehaald.
- In 2010 werd er gemiddeld 203 kilo restafval per inwoner aangeboden. Meer dan 130 kilo daarvan is gft, papier, glas, kunststofafval en textiel (ofwel waardevolle grondstoffen), wat eigenlijk dus niet in het restafval thuishoort. Met andere woorden: er is nog veel aan scheidingsrendement te winnen.
- Sinds 2009 wordt de hoeveelheid plasticafval in de sorteeranlyses meegewogen. Door de invoering van gescheiden plasticinzameling is de hoeveelheid plastic in het restafval t.o.v. 2009 aanzienlijk afgenomen, en daarmee ook de totale hoeveelheid restafval.

- De hoeveelheid papier die gescheiden wordt ingezameld laat tot 2009 een licht stijgende lijn zien. Tegelijk neemt de hoeveelheid papier in het restafval af. In 2010 neemt de gescheiden hoeveelheid papier in eens af. Gemiddeld wordt 51 kilo papier per inwoner per jaar ingezameld. Voor de afname is geen goede verklaring te geven. Mogelijk dat verenigingen meer papier zijn gaan inzamelen. Immers het papier in het restafval is niet toegenomen.
- De glaszameling laat een vrij stabiele ontwikkeling zien. Gemiddeld wordt er 20 kilo glas per inwoner per jaar gescheiden ingezameld.

Resumé

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van de voorzieningen en activiteiten die de gemeente aanbiedt/verricht, zijn de volgende:

- In beginsel bepaalt het bebouwingstype de wijze waarop rest en gft-afval wordt ingezameld (laagbouw minicontainers; hoogbouw verzamelcontainers), echter dit beginsel wordt steeds meer los gelaten. Bij de nieuwbouw wordt ongeacht het bebouwingstype steeds vaker ondergrondse containerinzameling toegepast, wat leidt tot slechte scheiding van gft. De gemeente zou moeten voorzien in een heldere beleidsleidraad, waarin wordt gesteld welk inzamelmiddel of -voorziening bij welke bebouwsort of situatie wordt toegepast.
- De inzameling van gft met ondergrondse verzamelcontainers levert onvoldoende milieurendement op: het aangeboden gft is te vervuild om te laten vergisten/ composteren.
- Inpandige containerruimtes en bovengrondse verzamelcontainers zijn geen ideale inzamelvoorzieningen, en kunnen beter worden vervangen door ondergrondse containers (hier is de gemeente al mee bezig).
- Een groot deel van de ondergrondse containers is uitgerust met toegangscontrole en datacommunicatie. Hiermee kan oneigenlijk gebruik (door bedrijven of bewoners die gebruik moeten maken van een andere system) worden uitgesloten, en het ledigingmanagement worden verbeterd. De datacommunicatie en bijbehorende software werkt echter niet afdoende in Woerden.
- Het papierinzamelsysteem is niet dekkend voor het gehele verzorgingsgebied. Bij de hoogbouw wordt geen papier ingezameld.
- De meeste glascontainers zijn nog bovengronds en zouden om esthetisch oogpunt ondergronds kunnen worden gebracht
- De inzameling van kca-afval met de chemokar levert zeer weinig rendement op (weinig bezoekers, weinig aanbod). Bezien moet worden of kan worden volstaan met het brengen van kca naar het afvalbrengstation (zoals ook veel andere gemeenten doen)
- Het ophalen van grof huishoudelijk afval leidt tot minder afvalscheiding dan het laten brengen van grof afval naar het afvalbrengstation. Het acceptatiebeleid voor halen en brengen is echter idem, waardoor bewoners niet worden gestimuleerd om afval te brengen.

- Met 54% bronscheiding wordt de landelijke doelstelling van 60% (LAP-2) nog niet gehaald
- Er zit nog 130 kilo herbruikbaar afval in het restafval (gft, papier, glas, textiel, plastic) wat er niet in thuishoort.
- De hoeveelheid papier die gescheiden wordt ingezameld neemt sinds 2009 af. De indruk bestaat dat steeds meer verenigingen (buiten de gemeente om) papier inzamelen. De hoeveelheid papier in het restafval is namelijk wel constant gebleven.

4. Organisatie en bedrijfsvoering

Hoe voert de gemeente z'n taken uit?

- Inzameling grotendeels door eigen inzameldienst. Kleine activiteiten, waaronder ondergrondse inzameling, wordt uitbesteed
- Afval Verwijdering Utrecht coördineert het transport en de verwerking van het afval(o.a. door gezamenlijke aanbesteding)
- Er wordt voldaan aan de beladingnormen van de arbo-wetgeving, echter de productiviteit is circa 25% te laag.

Organisatie

Inzameling grotendeels door eigen dienst

Het grootste gedeelte van de zorgplicht die de gemeente heeft voor het inzamelen van huishoudelijk afval, voert de gemeente zelf uit. Team Afvalinzameling en Reiniging van afdeling Realisatie en Beheer bestaat uit 18 fte, waarvan 16 fte wordt ingezet voor het ledigen van de minicontainers (rest, gft, papier) en het ophalen van plastic-afval en grof huishoudelijk afval, 4 fte op het afvalbrengstation, 1 fte wordt ingezet voor klachten en storingen, en 2 fte voor de leiding en toezicht. Ongeveer de helft van de formatie van de inzameling die belast met het legen van de minicontainers, wordt flexibel gehouden, ofwel ingevuld met uitzendkrachten. Dit heeft als voordeel dat flexibeler kan worden ingespeeld op ziekte en verlof, en over jonge beladers kan worden beschikt, die conform de arbowetgeving zwaarder belast mogen worden, en dus productiever zijn.

De lediging van de ondergrondse rest- en gftcontainers, als ook de lediging van de papier en glascontainers is door de gemeente uitbesteed. De rest-, gft- en papiercontainers worden geleegd door firma Bunnik, de glascontainers door gemeente Utrecht (via de AVU).

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

Praktisch al het (gescheiden) ingezamelde huishoudelijk afval wordt afgevoerd via de Afval Verwijdering Utrecht (AVU) naar erkende verwerkers. De AVU is een soort afvalmakelaar. Het is een gemeenschappelijke regeling van 26 Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht, en zorgt voor de regie, coördinatie en gezamenlijke aanbesteding van het te verwerken huishoudelijk afval. Vooralsnog heeft dat de Utrechtse gemeenten geen windeieren gelegd. De laatste Europese aanbesteding van de rest- en gft-verwerking heeft tot een tariefsverlaging geleid van meer dan 60%.

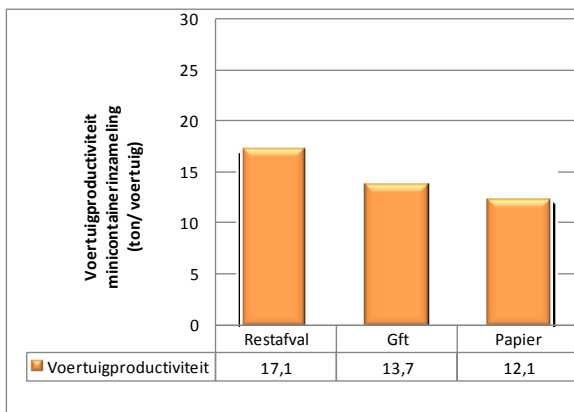
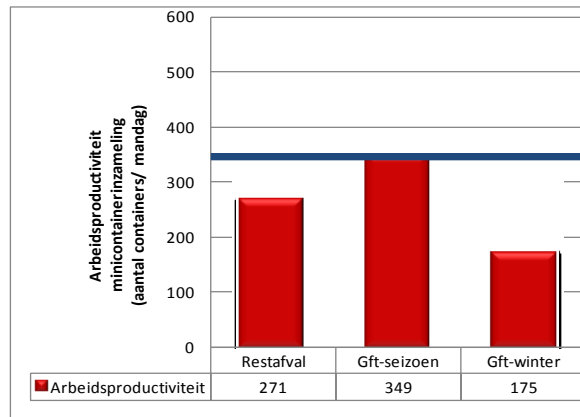
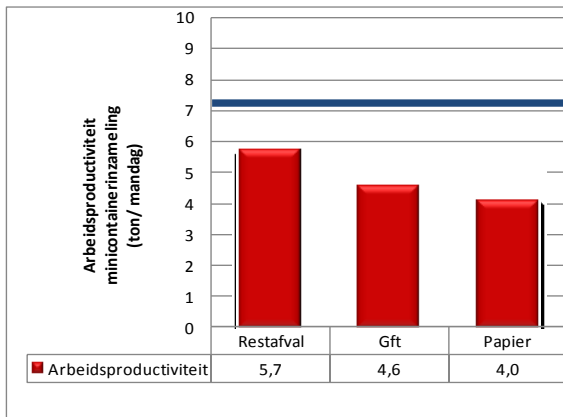
Voorlichting en handhaving

De informatievoorziening over de afvalinzameling wordt telefonisch verzorgd door het Klanten Contact Centrum (KCC), en schriftelijk door de afdeling afvalinzameling in samenwerking met team Communicatie. Voor klachten en meldingen over de afvalinzameling, of het maken van een afspraak voor het ophalen van grof afval, verbindt het KCC door naar de receptie van het stadserf, waar de meldingen worden geregistreerd en direct worden afgehandeld. Handhaving van de aanbiedregels zoals deze zijn vastgelegd in de afvalstoffenverordening, vindt thans niet plaats in Woerden. De gemeente heeft geen inspecteurs voor de

buitenruimte in dienst die opsporingsbevoegd zijn, en bonnen mogen uitdelen. Hier wordt wel op dit moment aan gewerkt, zodat bij illegaal afvalaanbod kan worden opgetreden.

Bedrijfsvoering

Het aantal containers dat dagelijks wordt geleegd is aan arbo-wetgeving onderhevig. Dit betekent dat er een sluitende administratie moet worden bijgehouden hoeveel containers er dagelijks per individuele medewerker worden beladen. Dat wordt op dit moment niet gedaan.

De aantallen containers per mandag die in bovenstaande figuur zijn weergegeven, zijn bepaald op basis van een steekproef.

Om te kunnen nagaan hoe efficiënt de inzamelactiviteiten worden uitgevoerd is gekeken naar de arbeid- en voertuigproductiviteit. De arbeidsproductiviteit geeft aan hoeveel ton of hoeveel minicontainers er per dag per man worden beladen. Deze cijfers kunnen worden vergeleken met de arbo-normen (hoeveel % wordt er beladen wat wettelijk is toegestaan), maar ook met productiviteitscijfers van de benchmark (hoe doet Woerden het ten opzichte van andere inzameldiensten?).

In de bovenste figuren is de arbeidsproductiviteit van Woerden (rode staven) vergeleken met de productiviteit die wettelijk op basis van de arbo-wetgeving is toegestaan (aangegeven met blauwe lijn). De toegestane productiviteit is berekend op basis van de huidige leeftijdsopbouw van het inzamelpersoneel van gemeente Woerden, en de daarvoor geldende leeftijdsafhankelijke beladingnormen¹. De productiviteit van de plasticinzameling is buiten beschouwing gelaten. Door het lage soortelijk gewicht en het relatief geringe aanbod, blijven de arbo-normen ver buiten bereik.

Geconstateerd kan worden dat Woerden ruim voldoet aan de gestelde normen, en zelfs iets te ver onder de normen zit. In sommige gevallen - bijvoorbeeld voor restafval - blijft de gemeente 25% onder de norm. De gft-inzameling is sterk seizoensafhankelijk. In de zomermaanden is het aanbod aanzienlijk groter dan in de wintermaanden. Dit is terug te zien in de arbeidsproductiviteitscijfers. In de zomermaanden wordt net binnen de arbo-norm geopereerd, terwijl in de wintermaanden nog niet de helft van de norm wordt benut.

¹ De relatief jonge inhuurkrachten zijn in de berekening meegenomen

Zijbelading

Een mogelijkheid om de productiviteit van de minicontainerinzameling te verhogen, is de invoering van mechanische zijbelading. De containers worden in dat geval niet meer handmatig naar de auto gerold, maar mechanisch met een grijparm. Voorwaarde is wel dat de minicontainers netjes in een lint langs de rijweg moeten worden aangeboden. Daarvoor zullen vaste aanbiedplaatsen moeten worden ingericht, wat in compact bebouwde wijken niet altijd mogelijk zal zijn. Voordeel is wel dat geen rekening hoeft te worden gehouden met de arbo-normen, en de arbeidsproductiviteit minimaal verdubbeld kan worden. Zijbelading wordt in Nederland inmiddels op grote schaal toegepast. Vooral in de minder stedelijke gemeenten is zijbelading goed toepasbaar. Maar ook steden als Alkmaar en Arnhem hebben het inmiddels ingevoerd. Onderzocht zou kunnen worden in welke mate zijbelading ook in Woerden toepasbaar is.

Containermanagement

Veel gemeenten zijn de afgelopen jaren overgegaan tot de invoering van containermanagement. Hierbij worden de containers bechipt en aan een adres gekoppeld. Hierdoor ontstaat een datasysteem waarmee de toegang tot het de inzamelingsysteem wordt gereguleerd en er statische gegevens beschikbaar komen waarmee de inzameling van afval kan worden verbeterd. Ook vergroot het de rechtmatigheid van het systeem. Bewoners en ondernemers die geen afvalstoffenheffing of reinigingsrecht betalen, kunnen worden geweerd. Vermiste minicontainers kunnen niet meer worden gebruikt om kosteloos extra afval aan te bieden.

In Woerden is alleen containermanagement van toepassing op een deel van de ondergrondse restafvalcontainers. De toegangscontrole (pasjessysteem) en data-communicatie maken het in principe voor onbevoegden onmogelijk om gebruik te maken van de containers. De geïnstalleerde ict-apparatuur maakt het echter nog onmogelijk om gebruikers toe te wijzen aan specifieke containers, zodat er nog geen optimale aanbieddosering kan worden afgedwongen. Het gevolg is dat er favoriete containerlocaties ontstaan die vaker dan 1 keer per week moeten worden geleegd, terwijl andere locaties nauwelijks worden gebruikt, en dus vaker dan nodig worden geleegd.

Op de minicontainers van Woerden is nog geen containermanagementsysteem van toepassing. Ofwel, de containers zijn nog niet voorzien van een chip. Het voordeel hiervan zou kunnen zijn: betere registratie van het aantal containers wat dagelijks geleegd wordt (als waarborg op arbo-wetgeving), het tegengaan van oneigenlijk gebruik van vermiste containers en het voorkomen van illegaal meeliften van bedrijfsafval.

Beheer en onderhoud containers en voorzieningen

Voor het beheer en onderhoud van de ondergrondse containers is een servicecontract afgesloten met de firma Van Beek. De containers worden 2 keer per jaar van binnen en van buiten gewassen, en 1 keer per jaar geïnspecteerd op alle functionele bewegende onderdelen. Ook wordt de afwateringsgoot gereinigd en de betonput leeggezogen van hemelwater. Bij storingen wordt de container binnen 24 uur gerepareerd (correctief onderhoud).

Voor de minicontainers is geen onderhoudscontract afgesloten. Bewoners dienen hun containers zelf schoon te houden. Bij defecten aan de container kan de gemeente worden gebeld, en wordt een nieuwe container verstrekt. Dit komt echter weinig voor, omdat de minicontainers nog betrekkelijk nieuw zijn.

Registratie en sturing

Het inzamelen van huishoudelijk afval is in principe een logistieke activiteit, dat zo kosten-optimaal mogelijk moet worden uitgevoerd. Hiervoor is het van groot belang dat er informatie wordt bijgehouden, op basis waarvan de inzameling kan worden bijgestuurd. Denk bijvoorbeeld aan: hoeveelheden ingezameld afval, aantal geleedigde containers, aantal bezoekers afvalbrengrstation, aantal aanbiedingen bedrijven, etc. Door deze informatie aan elkaar te koppelen, kunnen zeer bruikbare sturingsindicatoren worden verkregen.

Op dit moment maakt de gemeente gebruik van het speciaal voor de afvalinzameling ontworpen computerprogramma A(fval)ris van de firma Meurs. Het programma blijkt niet erg gebruiksvriendelijk te zijn, waardoor er in de praktijk nauwelijks mee wordt gewerkt. De meeste bedrijfsinformatie wordt nu bijgehouden in excel, dat weliswaar gebruiksvriendelijker is, maar minder geschikt is als sturingsinstrument.

Resumé

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van de organisatie en bedrijfsvoering, zijn de volgende:

- De inzameling wordt grotendeels verzorgd door de gemeente zelf. Enkele activiteiten, waaronder het legen van de ondergrondse containers, wordt uitbesteed.
- De afvoer van een groot aantal afvalstromen is geregeld via de AVU. Zij zijn een soort afvalmakelaar, en dragen zorg voor de regie, coördinatie en gezamenlijke aanbesteding van het te verwerken huishoudelijk afval.
- De voorlichting en handhaving met betrekking tot huishoudelijk afval verzorgt de gemeente zelf. De lijnen tussen het KCC en de uitvoering zijn kort, zodat meldingen en klachten snel en adequaat worden afgehandeld
- De productiviteit van de minicontainerinzameling (restafval, gft, papier) die de gemeente zelf uitvoert is matig. De inzameldienst blijft over het algemeen (te) ruim onder de norm, wat maximaal per dag mag worden beladen.
- De productiviteit van de gft-inzameling tijdens de zomermaanden is wel hoog. De arbo-norm wordt niet overschreden.
- De arbo-normen zijn leeftijdsafhankelijk: hoe ouder de medewerker is, hoe minder afval of minder containers hij mag beladen. De gemiddelde leeftijd van de inzameldienst is vrij hoog, waardoor de productiviteit steeds verder begrenst raakt. De grenzen zijn in Woerden echter nog niet bereikt.
- Invoering van mechanische zijbelading is een mogelijkheid om de productiviteit van de minicontainerinzameling te vergroten. Er hoeft in dat geval geen rekening meer te worden gehouden met de arbo-wetgeving. Onderzocht zou kunnen worden in hoeverre zijbelading toepasbaar en wenselijk is voor Woerden.
- Met containermanagement kan oneigenlijk gebruik van inzamelmiddelen en -voorzieningen worden uitgesloten. Woerden heeft al containermanagement op de ondergrondse containers, maar niet op de minicontainers. Door middel van containermanagement op minicontainers is ook beter te waarborgen dat er wordt voldaan aan de arbo-normen.

5. Contracten

Welke contractuele verplichtingen heeft Woerden ?

- Gezamenlijke aanbesteding verwerking restafval en gft-afval: via AVU
- Papier en glaszameling: deels via NV AVU
- Ledigen ondergrondse containers: Bunnik
- En diverse contracten met bedrijven voor ondersteunende activiteiten

Ofschoon de gemeente een eigen inzameldienst heeft, en een groot deel van de gemeentelijke zorgplicht zelf uitvoert, worden ook veel (afval)taken uitbesteed. Daarvoor worden contracten met derden aangegaan. Voornaaste reden van uitbesteden is dat de betreffende activiteit te klein van omvang is om deze op efficiënte wijze zelf uit te voeren, of dat er voordeel te behalen is als de activiteit gezamenlijk op grote schaal wordt uitgevoerd.

Verwerking, overslag en transport

Op de volgende pagina is een overzicht weergegeven van de belangrijkste contracten die de gemeente is aangegaan. De meeste contracten hebben betrekking op de overslag, transport en verwerking van afvalstromen. Deze lopen praktisch allen via de AVU, die zorg draagt voor het gezamenlijk (Europees) aanbesteden van de afvalstromen (onder andere voor restafval, gft-afval, glas en papier). De contracten hebben een looptijd van 5 tot 8 jaar, en zijn onlangs allemaal 'geactualiseerd'.

Inzamelcontracten

De gemeente heeft ook contracten met enkele inzamelbedrijven, die specialistische, relatief kleinschalige inzamelactiviteiten voor de gemeente uitvoeren. Het betreft ondermeer het ledigen van ondergrondse containers, het inzamelen van KCA, en het legen van glascontainers. Alle contracten hebben een korte looptijd en kunnen enkele maanden voor verstrijken van de contractduur worden opgezegd.

In het kader van producentenverantwoordelijkheid voert de gemeente ook een aantal inzamelactiviteiten uit in opdracht van het bedrijfsleven. Voorbeelden daarvan zijn het inzamelcontract met de Nedvang voor de inzameling van plastic-afval, en het contract met de NVMP voor het innemen en sorteren van afgedankte elektr(on)ische apparatuur.

De gemeente heeft geen inzamelcontract voor de inzameling van kringloopgoederen. Kringloop Midden-Holland die in Woerden is gevestigd is wel door het college aangewezen als inzamelaar (uitvoeringsbesluit artikel 2), maar ontvangt geen inzamelvergoeding. Wel mag het bedrijf onverkoopbaar huisraad gratis storten op het afvalbrengrstation.

Contractmanagement

Om te zorgen dat de gemeente niet te veel betaald voor de diensten die zij inkoop, is goed contractbeheer van wezenlijk belang. Voor een belangrijk deel wordt dit behartigd in gezamenlijk verband door de AVU. Voor

de contracten die de gemeente zelfstandig is aangegaan, is de teamleider van de Afvalinzameling en Reiniging degene die de contracten beheert, en zorg moet dragen voor tijdig aanbesteden.

Overzichtstabel contracten huishoudelijk afval gemeente Woerden

Onderwerp	Activiteit	Contractpartij	Looptijd tot
Restafval	Ledigen van ondergrondse containers	Bunnik	1 januari 2013
	Overslag en transport via overlaadstation Lage Weide	AVR- van Gansewinkel via AVU	1 januari 2019
	Verwerking huishoudelijk restafval	AVR Afvalverwerking BV via AVU	1 januari 2019
Gft-afval	Vergisting en compostering gft-afval	Veluwe Afval Recycling (VAR) via AVU	1 januari 2016
	Overslag en transport via overlaadstation Lage Weide	AVR- van Gansewinkel via AVU	1 januari 2018
Papier	Containers voor verenigingen	Sita Recycling Service via AVU	1 januari 2015
	Transport en verwerking	Sita Recycling Service via AVU	1 januari 2015
Glas	Ledigen glascontainers en transport en verwerking	Gemeente Utrecht en Maltha via NV AVU	onbepaald
	Huur bovengrondse containers	AVU	onbepaald
Plastic	Inzameling plastic verpakkingsafval door gemeente i.o.v. bedrijfsleven	Nedvang	1 januari 2012
Diverse gescheiden componenten grof huishoudelijk afval	Verwerking	Van Miet	1 januari 2013
Afgedankte elektr(on)ische apparatuur	Inname, sortering en overdracht apparaten	NVMP	1 januari 2012
Onderhoud ondergrondse containers	Inwendig reinigen, preventief en correctief onderhoud	Van Beek	1 januari 2012
Data-communicatie ondergrondse containers	Service-contract, gsm-abonnementen	Mic-O-data	30 juni 2012
Registratie	Servicecontract computerprogramma Afvalris	GMT-Meurs	onbepaald

Een globale screening van de lopende contracten levert het volgende beeld op:

- Contract met Bunnik voor het ledigen van ondergrondse containers: gemeente betaalt hier een prijs per geleedigde container. Door de toename van het aantal ondergrondse containers in Woerden is het aantal ledigingen op jaarbasis fors toegenomen, en is er feitelijk geen sprake meer van een kleinschalige activiteit. Nagegaan zou moeten worden of de gemeente voor het bedrag wat zij nu kwijt is aan Bunnik (circa € 197.000,-) niet zelf een auto met chauffeur kan laten rijden.
- Onderhoudscontract ondergrondse containers met firma van Beek: de verrekenprijzen die hier voor preventief en correctief onderhoud zijn afgesproken lijken aan de hoge kant (vergeleken met prijzen die andere gemeenten betalen).
- Contract voor data-communicatie (mic-o-data) en registratie (afvalris): van deze voorzieningen en diensten wordt op dit moment nauwelijks gebruik gemaakt. Overwogen moet worden om een 'doorstart' wordt gemaakt, of dat de contracten worden opgezegd.

6. Financiën

Hoeveel kost het afvalbeheer en hoe wordt het gedekt ?

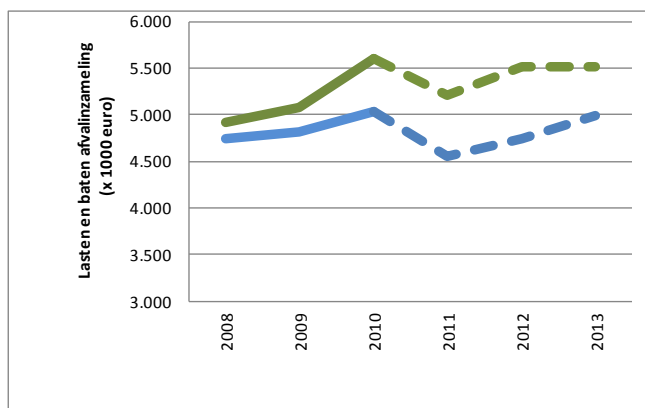
- Kosten: 4,5 mln euro per jaar
- Inkomsten: 5,2 mln
- Kostendekkendheid: meer dan 100%, rekeninghoudend met een aantal risico's en onzekerheden
- Reserve Afvalstoffenheffing: loopt momenteel sterk op

Baten en lasten afvalbeheer

De begroting en rekening van het afvalbeheer bestaat uit twee hoofdproducten: product 721 afvalbeheer en product 725 afvalheffing. Voor het afval afkomstig uit huishoudens wordt afvalstoffenheffing geheven, en voor het afval afkomstig van bedrijven (alleen in de binnenstad) reinigingsrecht. In de begroting vallen de baten van huishoudens en bedrijven onder hetzelfde hoofdproduct. Hetzelfde geldt voor de lasten.

In onderstaande tabel is het verloop van de baten en lasten over de afgelopen 3 jaar weergegeven, alsmede de begroting voor de komende drie jaar.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten x 1000 euro	2008 Werkelijk	2009 Werkelijk	2010 Werkelijk	2011 Begroot	2012 Begroot	2013 Begroot
Afvalinzameling en -verwerking	4.496	4.564	4.780	4.302	4.493	4.735
BTW-lasten te verhalen op BTW-compensatiefonds	252	252	252	252	252	252
Totale kosten	4.748	4.816	5.033	4.555	4.745	4.987
Totale baten	4.922	5.070	5.600	5.212	5.518	5.518
Saldo	174	254	567	657	773	531

groene lijn = baten   blauwe lijn = lasten

De kosten die samenhangen met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval bedragen ongeveer 4,5 miljoen euro (begroting 2011). Dit is inclusief de BTW die wordt verhaald op het btw-compensatiefonds.

Bij de vaststelling van de begroting 2011 heeft het college er voor gekozen om de afvalstoffenheffing zo optimaal mogelijk in te zetten, en enkele kostenposten die voorheen uit de algemene middelen werden gedekt, voortaan uit de afvalstoffenheffing te dekken (Raadsinformatiebrief d.d. 30 november 2011). Het betreffen kosten die gerelateerd zijn aan huishoudelijk afval, en zodoende op legitieme wijze uit de heffing mogen worden gedekt:

- De verbouw van het afvalbrengrstation (kapitaallasten ad € 288.000,- worden voor 100% gedekt uit afvalstoffenheffing)
- Het ruimen van zwerfafval (100% uit afvalstoffenheffing)
- Het ruimen van weesfietsen (100% uit afvalstoffenheffing)

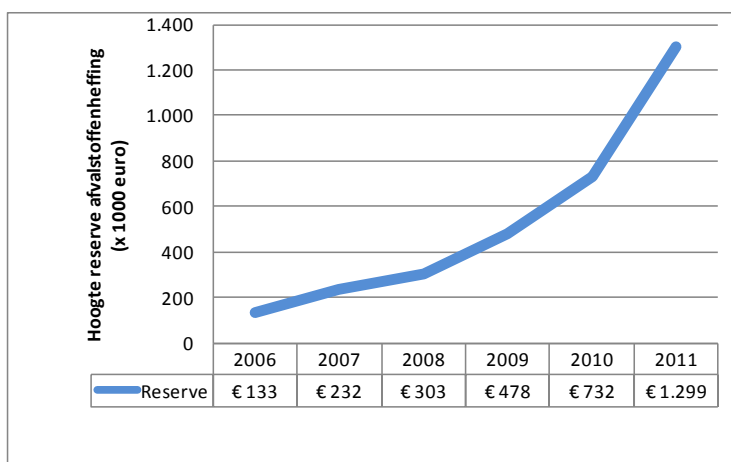
Totaal is het een bedrag van € 455.000,- wat vanuit de afvalstoffenheffing wordt gedekt in plaats van uit de algemene middelen.

Geconstateerd kan worden dat zowel de kosten als de baten tot 2010 een stijgend verloop laten zien, maar na 2010 (naar verwachting) dalen. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de gunstige aanbesteding van de verwerking van het restafval. De baten laten in 2011 een uitschieter zien door de verkregen inzamelvergoedingen van Nedvang, die in 2011 zijn uitgekeerd over de jaren 2008 t/m 2010. Voor de begroting 2011 is geen rekening gehouden met de inzamelvergoedingen voor plastic. Verwacht wordt dat de baten en lasten na 2011 weer met de gemiddelde inflatie toenemen.

Reserve

Een tweede constatering is dat de baten structureel hoger uitpakken dan de lasten, waardoor er jaarlijks een positief saldo wordt gerealiseerd. Regel is dat de afvalstoffenheffing alleen mag worden ingezet voor de kosten die samenhangen met de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (zorgplicht). Financiële voor- en nadelen worden verrekend met de Reserve Afvalstoffenheffing. Dit is een bestemmingsreserve die wordt aangehouden om schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing te voorkomen.

De afgelopen jaren is bij de jaarrekening steeds een overschot op de begroting geweest, waardoor de reserve flink is gestegen (van 133duizend euro in 2006 tot 1,3 miljoen in 2011).

De reden dat er een overschot wordt aangehouden op de afvalstoffenheffing, en dat er veel gelden is reserve worden gehouden, is dat er een aantal financiële risico's en onzekerheden zijn die mogelijk negatief kunnen uitpakken:

- Het afvalbrenngstation wordt verbouwd, waarbij de kosten als gevolg van aanvullende milieu-eisen of uitvoeringsproblemen mogelijk hoger kunnen uitpakken
- De plastic-inzameling is met ingang van 2011 geïntensiveerd, waarbij de daarbij ingeschatte kosten en opbrengsten mogelijk minder positief kunnen uitpakken
- Voor de inzameling van verpakkingsafval ontvangt de gemeente nu nog een vergoeding vanuit het Afvalfonds, wat na 2012 mogelijk lager kan uitvallen.

Toch kan ook worden gesteld dat de reserve meer dan voldoende middelen bevat om de hier aangegeven risico's en onzekerheden te dekken. Bekeken moet worden op welke wijze de reserve kan worden afgebouwd tot een aanvaardbaar niveau (maximaal 10% van de begroting, ofwel € 500.000,-). In het afvalbeheerplan zullen daartoe voorstellen worden gedaan.

Geactiveerde kapitaaluitgaven

De huisvuilwagens en inzamelmiddelen van de gemeente staan gekapitaliseerd opgenomen in de begroting. Dat wil zeggen dat niet eenmalig de aanschafwaarden, maar de kapitaallasten (rente en afschrijvingskosten) jaarlijks ten laste worden gebracht van de afvalstoffenheffing. In totaal gaat het om een bedrag van 313 duizend euro, waarvan het grootste deel (239 duizend euro) van doen heeft met de inzameling van rest- en gft-afval.

Geactiveerde kapitaaluitgaven	Aanschafwaarde x 1000 euro	Looptijd	Begin datum	Eind datum	Boekwaarde eind 2011	Kapitaallasten x 1000 euro
Algemeen beleid inzameling afval (6.721.01.01)						
Terreinverharding afvalbrenngstation	6	35 jaar	1997	2032	4	0,3
Papiercontainers Harmelen	47	25 jaar	2000	2025	21	3
Blaauwe containers	220	15 jaar	2004	2019	117	21
Software klachtenlijn	85	5 jaar	2007	2012	8	18
Ondergrondse containers	54	15 jaar	2007	2022	40	6
Subtotaal						48
Inzamelen rest- en gft-afval (6.721.01.02)						
Huisvuilwagens (5 stuks)	946	8 jaar	2009	2017	732	156
Vervanging ondergrondse containers	450	15 jaar	2009	2024	389	49
Vervanging 20 cocons	150	15 jaar	2009	2024	135	17
Vervanging 20 cocons	150	15 jaar	2010	2025	140	17
Subtotaal						239
Klein Chemisch Afval (6.721.01.08)						
Vervanging KCA-depot	115	15 jaar	2007	2022	92	12
Afvalstromen Afvalbrenngstation (6.721.01.09)						
Perscontainers ABS	33	10 jaar	2005	2015	13	4
Containers ABS	90	15 jaar	2011	2026	84	10
Subtotaal						14
Totaal (x 1000 euro)					1.775	313

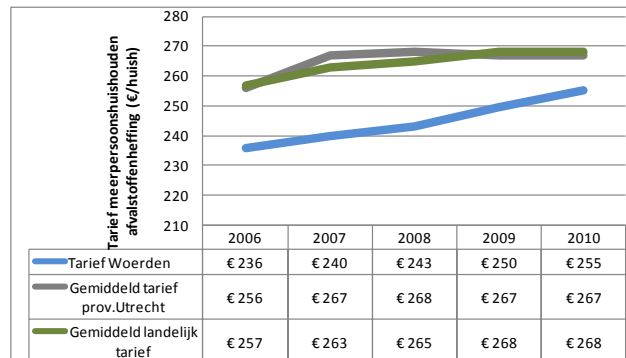
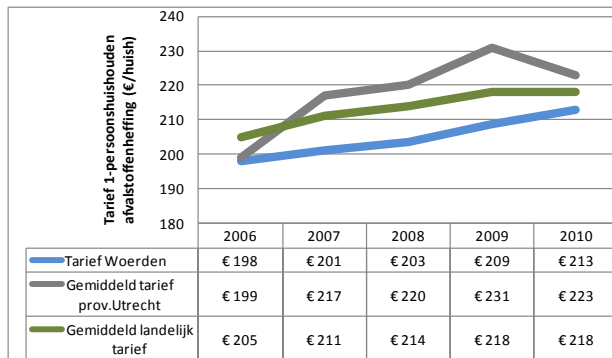
De volgende zaken vallen op:

- Ondergrondse containers zijn slechts ten dele geactiveerd opgenomen in de begroting. De meeste ondergrondse containers die in de nieuwbouw zijn geplaatst zijn in één keer ten laste gebracht van de grondexploitatie. Over circa 7 jaar zullen de meeste van deze containers aan vervanging toe zijn, en zal rekening moeten worden gehouden met een investering van € 350.000,- (ervan uitgaande dat de betonbakken nog 15 jaar meegaan)
- Hetzelfde geldt voor de bruine en groene minicontainers. Deze staan niet gekapitaliseerd opgenomen in de begroting. De vervangingsinvestering zal circa 1,5 miljoen euro bedragen, ervan uitgaande dat alle containers (2 x 17.000 stuks) worden vervangen. Er kan ook worden gekozen voor een gefaseerde vervanging. De minicontainers zijn in 2001 aangeschaft en kunnen nog zo'n 5 jaar mee. Rekening moet worden gehouden met ongeveer € 150.000,- aan extra kapitaallasten vanaf 2016.

Afvalstoffenheffing

Het verloop van de afvalstoffenheffing van Woerden is in onderstaande twee figuren weergegeven. In de linker figuur is het 1-persoonstarief weergegeven, in de rechterfiguur het meerpersoonstarief.

De afvalstoffenheffing van Woerden is voor zowel een eenpersoonshuishouden als een meerpersoons-huishouden lager dan het provinciaal en landelijk gemiddelde tarief.

7. Communicatie

Hoe communiceert de gemeente met de bewoners over de afvalinzameling?

- Jaarlijks wordt een afvalkaart uitgegeven waar op staat aangegeven waar en wanneer de minicontainers worden geleegd (ook tijdens feestdagen)
- Ook in de Woerdense Courant en op de gemeentelijke website wordt (regelmatig) gepubliceerd over de afvalinzameling

Afvalkaart

Eén van de belangrijkste communicatiemiddelen voor de afvalinzameling is de afvalkaart die jaarlijks huis-aan-huis wordt verspreid onder alle huishoudens van Woerden. Op de afvalkaart staat aangegeven wanneer het afval van de verschillende categorieën wordt ingezameld. De kaart is simpel en overzichtelijk, en heeft in het midden een ponsgaatje zodat de hij gemakkelijk ergens kan worden opgehangen.

Woerdense Courant en gemeentelijke website

Naast de afvalkaart worden burgers ook geïnformeerd via de Woerdense Courant en de website van de gemeente. Deze kanalen worden vooral gebruikt voor de actuele informatievoorziening, bijvoorbeeld voor de inzameling tijdens feestdagen.

Thematisch voorlichting

Om bewoners te motiveren voor het gescheiden aanbieden van afval, of om hun woonomgeving schoon te houden, worden vaak zogeheten afvalcampagnes gehouden. Vanuit kosten oogpunt doet Woerden bijvoorkeur mee aan afvalcampagnes in breder verband, bijvoorbeeld van de AVU of Gemeente Schoon. Bijkomend voordeel is dat de campagnes meer 'exposure' hebben. Afgelopen jaar is de AVU campagne 'Doe meer met Afval' gehouden, waarbij nut en noodzaak van afval scheiden met behulp van verschillende communicatiemiddelen en activiteiten, is uitgedragen.

De huisvuilwagens die in Woerden rijden zijn voorzien van zogeheten informatiedragers. Hierin worden niet alleen campagneboodschappen over de afvalinzameling in gevoerd, maar ook over andere onderwerpen van de gemeente.

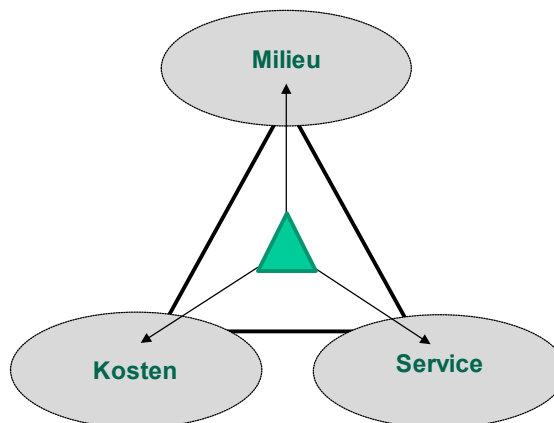
Informatiepakket nieuwe bewoners

Een goede gelegenheid om bewoners te informeren over de afvalinzameling, is als zij nieuw in de gemeente komen wonen. Veel gemeenten hebben een soort welkom-pakket voor nieuwe bewoners, waarin ook info over de afvalinzameling bij wordt gedaan. In Woerden gebeurt dit nog niet.

8. Benchmark

Hoe presteert Woerden t.o.v. andere gemeenten?

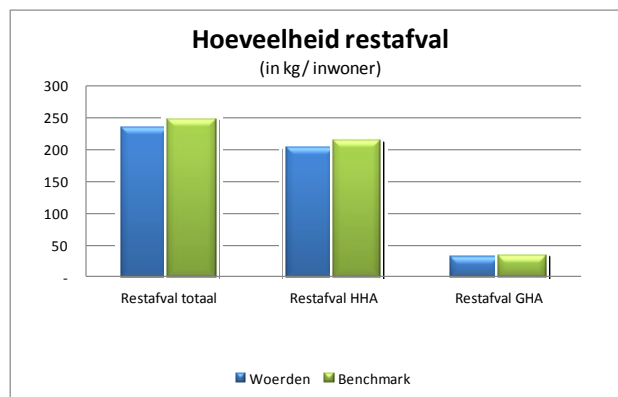
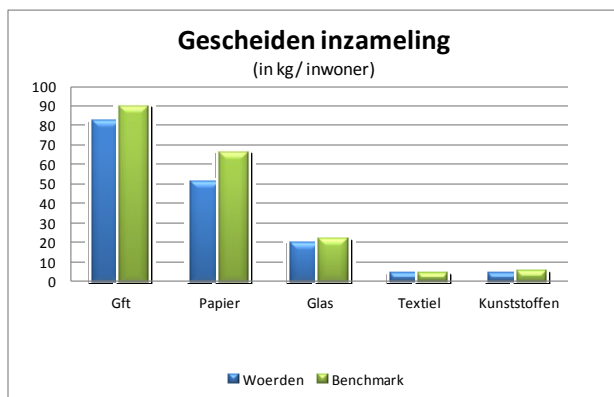
- Afvalscheiding: iets onder het gemiddelde.
- Kosten: lagere afvalbeheerkosten, vooral als het gaat om verwerkingskosten en indirecte kosten
- Dienstverlening: gemiddeld
- Bedrijfsvoering: lager dan gemiddelde productiviteit

In de afgelopen 5 jaar heeft Woerden meegedaan aan de gemeentelijke benchmark Afvalscheiding van AgentschapNL. De benchmark biedt inzicht in de wijze waarop de gemeente presteert ten opzichte van andere gemeenten met een zelfde stedelijkheidsklasse (voor Woerden klasse 3).

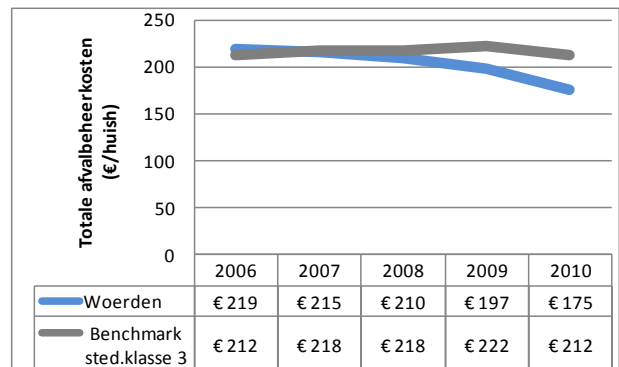
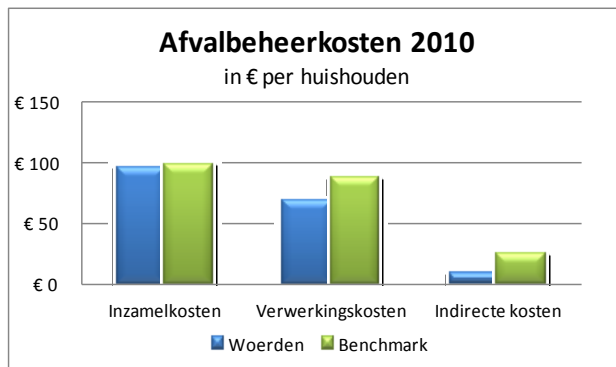
De benchmark maakt gebruik van de afvaldriehoek, en vergelijkt gemeenten op de prestatiegebieden milieu (afvalscheiding), kosten en service. Daarnaast wordt ook gekeken wat de gemeenten doen op het gebied van bedrijfsvoering. Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de benchmark weergegeven (**peiljaar 2010**).

Milieuprestaties

- Qua bronscheiding doet Woerden het iets minder dan de benchmark. In Woerden wordt 54% van het huishoudelijk afval aan de bron gescheiden, terwijl de benchmark een gemiddelde haalt van 56%. Het verschil wordt vooral veroorzaakt door de scheiding van het fijn huishoudelijk afval. Er wordt relatief weinig papier en gft-afval gescheiden ingezameld. De hoeveelheid textiel en plasticafval die wordt ingezameld is gemiddeld.
- De lager dan gemiddelde bronscheiding is niet terug te zien in de hoeveelheid restafval. Het restafvalaanbod is namelijk lager dan gemiddeld, terwijl een hoger dan gemiddeld restafvalaanbod verwacht zou mogen worden. Geconcludeerd kan worden dat het totale afvalaanbod (gescheiden + ongescheiden) dus relatief laag is.

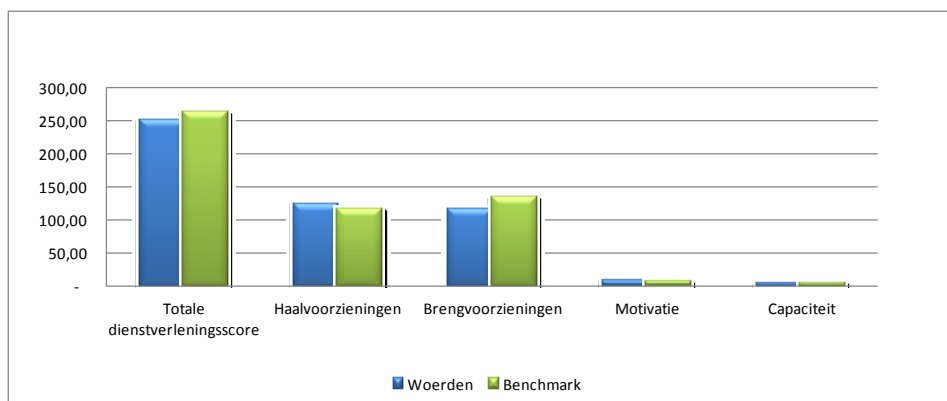
Afvalbeheerkosten

- Woerden heeft lagere afvalbeheerkosten dan de benchmark. Vooral als het gaat om de verwerkingskosten en de indirecte kosten (communicatie, inning afvalstoffenheffing, overhead, etc.) zijn de kosten relatief laag.
- De inzamelkosten per huishouden liggen ongeveer op het zelfde niveau als de benchmark. De inzamelkosten van de minicontainers in Woerden liggen hoger dan gemiddeld, echter deze worden gecompenseerd door lager dan gemiddelde kosten voor de inzamelmiddelen.
- De ontwikkeling van de afvalbeheerkosten over de afgelopen 5 jaar bezien, is gunstig. Daar waar de benchmark een redelijk stabiel verloop laat zien, nemen de kosten van Woerden juist af, door onder andere de verlaging van de verwerkingstarieven (grof huishoudelijk afval) en de inzamelvergoedingen die voor plastic en papier worden verkregen.

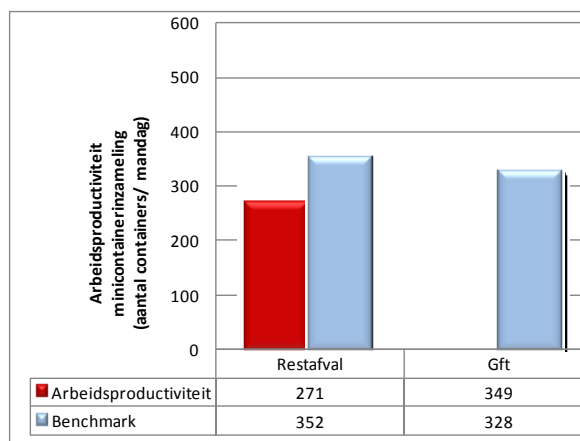
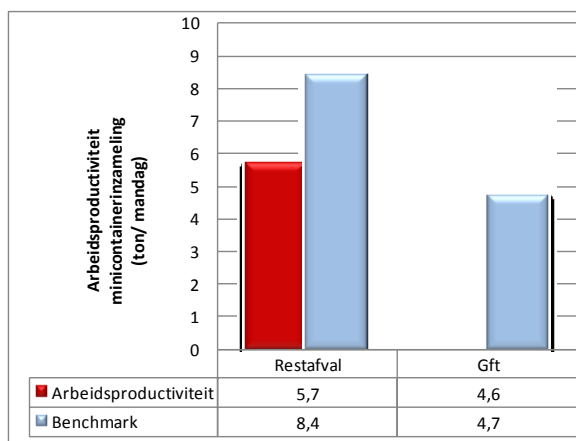
NB: geconstateerd kan worden dat er een groot verschil zit tussen de hoogte van de afvalbeheerkosten zoals die in de benchmark worden vergeleken, en de hoogte van de afvalstoffenheffing. Het verschil wordt veroorzaakt doordat enkele kostenposten waaronder weesfietsen, veegkosten, zwerfvuil, btw-compensatie en kwijtschelding niet in de afvalbeheerkosten worden meegenomen, maar wel uit de afvalstoffenheffing worden gedekt.

Service

- Het serviceniveau wordt in de benchmark gemeten aan de hand van een vragen-score lijst. De scores geven een indicatie van de omvang van het servicepakket (haal- en brengvoorzieningen), en de inspanningen die de gemeente pleegt om de inwoners te motiveren voor afvalscheiding. De kwaliteit van de dienstverlening, gemeten in tevredenheid van de inwoners, wordt niet meegenomen in de benchmark (maar is wel gemeten in het burgerpanel, zie hoofdstuk 10).
- Ten aanzien van motivatie- en capaciteitsbevordering (informatievoorziening) is Woerden vergelijkbaar aan de benchmark.

Bedrijfsvoering

- In de linker figuur is de productiviteit van de minicontainerinzameling uitgedrukt in het gemiddelde tonnage dat per mandag wordt ingezameld, in de rechter figuur in het aantal minicontainers dat per mandag ingezameld.
- Vooral de productiviteit van de restafvalinzameling in Woerden is lager dan de benchmark. Daar waar de benchmark gemiddeld 8,4 ton per man per dag inzamelt, wordt in Woerden slechts 5,7 ton ingezameld (= 30% minder). Op basis van het aantal minicontainers dat per mandag wordt ingezameld zijn de verschillen met de benchmark minder groot. Dit betekent dat de Woerdense restafvalcontainers minder vol zitten dan in andere gemeenten.

Resumé

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van de benchmark zijn:

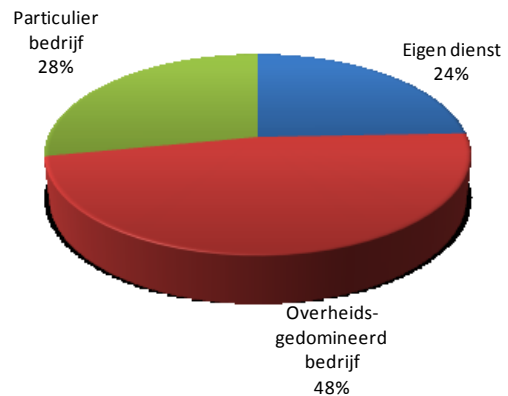
- Woerden heeft iets lagere milieuprestaties en een vergelijkbaar serviceniveau als de benchmark, en maakt daarvoor lager dan gemiddelde afvalbeheerkosten.
- De operationele prestaties (bedrijfsvoering, productiviteit) blijven sterk achter op de benchmark, echter dit heeft geen weerslag op de afvalbeheerkosten.

9. Uitbesteden of zelf blijven doen?

Organisatievorm

- Slechts 24% van de matig stedelijke gemeenten in Nederland (klasse 3) heeft nog een eigen inzameldienst.
- Overwegingen om de afvalinzameling uit te besteden:
  - kostenreductie
  - bedrijfsmatigheid
- Maar biedt uitbesteden voldoende waarborg voor:
  - aansturing en aanspreekbaarheid
  - flexibiliteit en klantgerichtheid
  - werkgelegenheid

Organisatievorm afvalinzameling stedelijkheidsklasse 3-gemeenten

Toegepaste organisatievormen

Gemeenten zijn in principe vrij om de inzameling van huishoudelijk afval uit te besteden aan een privaatrechtelijk bedrijf, echter de gemeente blijft hoofverantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgplicht zoals die in Wet Milieubeheer is vastgelegd. Steeds meer gemeenten doen dit ook. De afgelopen 10 jaar is het aantal gemeentelijke inzameldiensten met 50% afgenomen. Dit is gedeeltelijk te verklaren door de afname van het aantal gemeenten door herindelingen met 20%. Het aantal zelfstandige overheidsbedrijven die huishoudelijk afval inzamelen is echter met 65% toegenomen.

Van de matig stedelijke gemeenten (stedelijkheidsklasse 3) in Nederland hebben 24% nog een eigen inzameldienst.

Doorgaans komen in Nederland de volgende organisatievormen voor:

1. Zelf doen: bijvoorbeeld door een eigen dienst of een verzelfstandigde dienst met een eigen rechtspersoonlijkheid;
2. Publieke samenwerking: met een aantal buurgemeenten wordt een gemeenschappelijk orgaan (bijv. Gemeenschappelijke Regeling) of een privaatrechtelijk orgaan (bijv. een overheidsgedomineerde NV) opgericht die de afvalinzameling uitvoeren en waar de gemeenten toezicht op uitoefenen
3. Uitbesteding: via een Europese aanbesteding wordt de afvalinzameling uitbesteed aan een private of semi publieke partij. Uitbesteding aan een publiek-privaat samenwerkingsverband behoort ook tot de mogelijkheden (PPS)

In de figuur rechts bovenaan is aangegeven in welke mate de organisatievormen voorkomen bij stedelijkheidsklasse 3 gemeenten. De overheidsgedomineerde NV is veruit de meest toegepaste organisatievorm.

De gemiddelde schaalgrootte van de inzamelbedrijven in Nederland bedraagt 52.000 (= aantal bediende huishoudens per bedrijf). De gemiddelde schaalgrootte van een overheidsgedomineerd bedrijf is 97.000. Met name kleine gemeenten met een lage stedelijkheid kiezen voor uitbesteding aan een particulier inzamelbedrijf.

Redenen om uit te besteden

Als belangrijkste motief voor uitbesteding of samenwerking wordt veelal kostenreductie genoemd. De eigen dienst voert de inzameltaken op een te kleine schaal uit, waardoor er niet efficiënt kan worden gewerkt. Door uitbesteding aan een samenwerkingsverband of private onderneming kan worden geprofiteerd van schaalgrootte en efficiëntere inzet van mensen en voertuigen. Uiteindelijk gaat het om kostenreductie, die in de vorm van een lagere afvalstoffenheffing kan worden teruggegeven aan de burger.

Een tweede motief voor uitbesteding van de afvalinzameling is de trend dat steeds meer overheidstaken die ook door de markt kunnen worden uitgevoerd, worden verzelfstandigd. Dit om mee te kunnen profiteren van de werking van de markt. Gemeenten willen niet achterblijven op deze trend.

Tot slot komt het ook voor dat gemeenten hun afvalinzameling verzelfstandigen omdat het zelf geen grip meer heeft op de afvalinzameling. Door uitbesteding of verzelfstandiging denkt de gemeente de aansturing op de afvalinzameling te verbeteren.

Redenen om juist niet uit te besteden

Het voordeel van een eigen inzameldienst is dat de aansturing van de afvalinzameling en de aanspreekbaarheid van de politiek op de kwaliteit daarvan, goed geborgd is. Hoe verder de uitvoering op afstand komt te staan van de opdrachtgever (lees: gemeentebestuur), hoe moeilijker het wordt om de opdrachtnemer (afvalinzamelaar) aan te sturen. Gemeenten die hun afvalinzameling hebben uitbesteed klagen nog wel eens over de regie die ze zijn kwijtgeraakt over de uitvoering, bijvoorbeeld doordat afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer onvoldoende zijn vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten of Service Level Agreements (SLA's).

Ook flexibiliteit en klantgerichtheid spelen een rol. Deze lijken beter geborgd indien de uitvoering in eigen beheer is. De lijnen richting de uitvoering zijn het kortst, zodat snel aan specifieke opdrachten, klachten en meldingen gehoor kan worden gegeven. Bij uitbesteding zal de opdrachtnemer geneigd zijn om specifieke opdrachten uitsluitend tegen meerwerk uit te voeren. Ook is de afstand groter waardoor minder snel gehandeld kan worden.

Tot slot speelt ook werkgelegenheid een rol. Bij uitbesteding wordt de eigen dienst (mensen en voertuigen) veelal ondergebracht bij het nieuw te vormen bedrijf, of bij de nieuwe afvalinzamelaar. Het motief van uitbesteding is het realiseren van efficiencywinst, wat alleen is te bereiken door inzet van minder personeel, minder tijdelijke krachten of andere arbeidsomstandigheden. Gemeenten die de belangen van het eigen personeel voorop stellen, zullen minder snel geneigd zijn hun afvalinzameling uit te besteden.

Regionale situatie

In de directe nabijheid van gemeente Woerden zijn nog 4 gemeenten die een eigen inzameldienst hebben. Dat zijn: Utrecht, IJsselstein, Vianen en Alphen a/d Rijn. Montfoort, Oudewater, Breukelen en De Ronde Venen hebben hun inzameling uitbesteed aan een private inzamelaar. Ten westen van Woerden zitten 17 gemeenten in een overheidsgeïncorporeerde NV: Cyclus.

Afweging

Om een weloverwogen besluit te kunnen nemen over het al dan niet verzelfstandigen of uitbesteden van de afvalinzameling, dient een grondige afweging plaats te vinden op de bovengenoemde motieven. Allereerst zal moeten worden nagegaan welke efficiencywinst en kostenreductie er met uitbesteding (schaalvergroting) kan worden behaald. Dit inzicht kan worden opgedaan door het (laten) uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek waar de financiële consequenties van uitbesteding worden doorgerekend voor de Woerdense situatie.

De eventuele financiële voordelen dienen te worden afgewogen tegen de eventuele organisatorische nadelen (grotere afstand, minder grip op de uitvoering, etc.) en het sociale aspect van de werkgelegenheid.

Benchmark

Een eerste globale afweging kan al worden gemaakt op basis van de benchmark van AgentschapNL waar Woerden aan mee heeft gedaan. In de stedelijkheidsklasse 3 waar Woerden onder valt, zitten in totaal 15 gemeenten, waarvan 3 een eigen dienst hebben, en de overige 12 hun afvalinzameling hebben uitbesteed. Gezien het relatief hoge aantal gemeenten dat de afvalinzameling heeft uitbesteed, kan op basis van de benchmark voorzichtig uitspraken worden gedaan hoe Woerden het doet ten opzichte van gemeenten die hun afvalinzameling hebben uitbesteed.

De resultaten van de benchmark zijn in hoofdstuk 8 weergegeven. Gesteld kan worden dat Woerden minder productief en efficiënt werkt dan de andere gemeenten in de benchmark, die hun afvalinzameling overwegend hebben uitbesteed. Daartegenover staat dat Woerden lager dan gemiddelde afvalbeheerkosten heeft, en een lager dan gemiddelde afvalstoffenheffing. De lager dan gemiddelde productiviteitscijfers hebben dus geen weerslag op de kosten en de afvalstoffenheffing. Dit komt ondermeer door lage verwerkingskosten en indirecte kosten, die de hoger dan gemiddelde kosten voor minicontainerinzameling compenseren. Er zijn geen significante verschillen in serviceniveau en afvalscheiding.

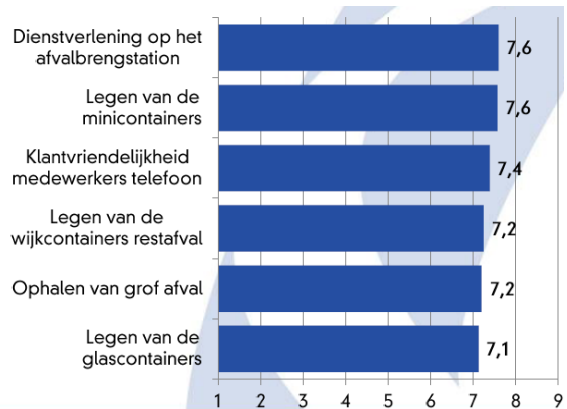

10. Wat vinden betrokkenen?

Wat vinden bewoners?

- Inwoners van Woerden zijn tevreden over de afvalinzameling in Woerden
- Glas, papier worden beter gescheiden dan plastic en gft-afval.
- De informatievoorziening wordt voldoende beoordeeld, ofschoon meer aandacht besteed zou kunnen worden aan wat er met het gescheiden afval gebeurt
- Inwoners lijken niet bereid te zijn meer te betalen voor afvalscheiding

Tevredenheid over afvalinzameling in worden (uitgedrukt in een rapportcijfer)

Bewonersonderzoek Afvalinzameling Woerden

In de laatste twee weken van september 2011 is het burgerpanel geraadpleegd over de afvalinzameling in Woerden. De vragenlijst, bestaande uit circa 25 vragen, is door 509 bewoners beantwoord. Er zijn vragen gesteld over het scheidingsgedrag, de tevredenheid, de informatievoorziening, en de kosten van de afvalinzameling. Hieronder staan puntsgewijs de belangrijkste resultaten van de enquête weergegeven. Het onderzoek is uitgevoerd door bureau Newcom.

Afvalscheiding

- Ruim de helft van de inwoners scheidt regelmatig al het afval.
- Ruim acht op de tien inwoners scheidt altijd papier en glas. De helft scheidt altijd gft-afval. Iets minder dan de helft scheidt altijd plastic afval. Belangrijkste reden om geen plastic gescheiden aan te bieden is het gebrek aan opslagruimte in of om het huis.
- Inwoners die restafval aanbieden met de bruine minicontainer (en veelal in de laagbouw woonachtig zijn) scheiden hun papier, glas en gft-afval significant beter dan inwoners die hun afval via overige inzamelpunten (ondergrondse containers, inpandige containers) aanbieden.
- Bijna de helft ergert zich aan inwoners die afval naast de wijkcontainers plaatsen. Een kwart daarvan vindt dat de gemeente niet voldoende optreedt tegen dit gedrag. Meer dan de helft heeft geen idee of de gemeente voldoende optreedt tegen deze inwoners
- Ruim 80% maakt wel eens gebruik van het afvalbrenghstation, omdat je er direct afval kwijt kunt en omdat afval goed wordt gescheiden
- Een zesde maakt geen gebruik van het afvalbrenghstation, met name omdat ze bijna geen grof huishoudelijk afval hebben.

Tevredenheid

- De meeste inwoners zijn tevreden en geven gemiddeld een rapportcijfer 7,4 voor de afvalinzameling. Inwoners die gebruik maken van de bruine minicontainer zijn significant meer tevreden over de afvalinzameling (7,5) dan inwoners die gebruik maken van andere inzamelmethoden (7,1).
- Inwoners zijn het meest tevreden over de dienstverlening op het afvalbrenghstation (7,6) en het legen van de minicontainers (7,6). Het minst tevreden is men over het legen van de glascontainers (7,1)

- Bijna driekwart van de bewoners (71%) vindt dat de gemeente voldoende mogelijkheden aanbiedt om afval gescheiden aan te bieden
- Verbeteren van de plastic-inzameling, en het verduidelijken van de afvalinzameling gedurende feestdagen zijn de drie meest genoemde verbeterpunten.

Informatievoorziening

- De meeste inwoners halen hun informatie over de afvalinzameling via de afvalkaart, de Woerdense Courant, en de website van de gemeente. Dit zijn ook de kanalen waar men het liefst zijn informatie over de afvalinzameling vandaan zou willen halen.
- Ruim de helft vindt de informatievoorziening volledig en duidelijk en is tevreden over de informatievoorziening.
- Een kwart is ontevreden over de informatievoorziening over ophaaltijden tijdens feestdagen, en over wat er met het gescheiden ingezamelde afval gebeurt.

Kosten

- Ruim de helft van de inwoners vindt de kosten voor de afvalinzameling, ofwel de afvalstoffenheffing, (te) hoog. Een vijfde vindt de kosten precies goed
- Twee derde van de inwoners is niet bereid meer afvalstoffenheffing te betalen indien de gemeente meer voorzieningen aanbiedt voor afvalscheiding. Een kwart is bereid tot maximaal 10,- per jaar meer te betalen als er meer voorzieningen bijkomen voor afvalscheiding.

Wat vinden de medewerkers?

- Afvalinzameling verloopt over het algemeen goed. Hier en daar loopt de uitvoering tegen knelpunten aan die voor verbetering vatbaar zijn.
- Het legen van minicontainers is - mede door het ontbreken van aanbiedlocaties - zwaar werk.
- Er wordt in sommige wijken veel afval naast ondergrondse containers geplaatst.
- Ondergrondse gft-containers leveren vervuild gft, dat niet kan worden gecomposteerd.
- Acceptatiebeleid grofvuil is niet werkbaar

Discussiebijeenkomst met medewerkers van de afvalinzameling

Op dinsdag 13 september is er een discussiebijeenkomst gehouden met de medewerkers van de afvalinzameling. Tijdens deze bijeenkomst is nagegaan hoe zij de afvalinzameling ervaren, welke knelpunten ze tegen komen, en waar volgens hun verbetermogelijkheden liggen. Bij deze bijeenkomst waren ook de beheerders van het afvalbrengstation en de telefonist van het stadserf aanwezig. Hieronder de belangrijkste constatering:

Rest- en gftinzameling met minicontainers

- Over het algemeen loopt de afvalinzameling naar tevredenheid van de medewerkers. Het inzamelen van gft- en restafval met minicontainers (= de grootste activiteit van de afdeling) gaat gesmeerd. Over het algemeen worden de minicontainers door de bewoners netjes aangeboden. Wel wordt geconstateerd dat de containers vaak te laat worden binnengehaald.
- Het legen van de containers is zwaar werk. Vooral als het om gft gaat. Omdat er geen aanbiedplaatsen zijn aangelegd, en de containers vaak achter de parkeerstrook op het trottoir worden aangeboden, moeten de containers van de stoep af tussen de auto's worden gemanoeuvreed.
- De restcontainers zijn vaak goed gevuld. De 240 liter die bewoners voor twee weken kunnen vullen, is net genoeg. Mensen die niet goed scheiden komen ruimte te kort. Ongeveer 15% van de bruine containers hebben een 'kop' op de bak (ofwel zitten zo vol dat de deksel niet meer sluit).
- Het aanleggen van aanbiedplaatsen voor minicontainers zou een goede verbetering zijn, zowel voor de arbeidsomstandigheden als voor de bedrijfsefficiency. Echter hiervoor is niet in iedere wijk ruimte genoeg.
- De indruk bestaat dat veel bewoners oneigenlijk gebruik maken van een 2e of 3e minicontainer, terwijl ze recht hebben op 1 bak. Er is vooral sprake van oneigenlijk gebruik van de gft-container. Bedrijven die gebruik maken van een illegaal verkregen bruine bak, komt weinig voor.
- De groene gft-bak wordt in de snoeiseizoenen (voor- en najaar) veel intensiever gebruikt en vaker voor lediging aangeboden, dan in de wintermaanden. Naar schatting wordt in de winter slechts 60% van de bakken aangeboden in vergelijking met het aantal dat tijdens de snoeiseizoenen wordt aangeboden.
- Indien containers verkeerd worden aangeboden of er zit niet de juiste inhoud in (vervulde gft), heeft de chauffeur belader de beschikking over een gele en rode kaart. De gele kaart wordt gebruikt als waarschuwing (de bak wordt wel geleege), en de rode kaart als ingreep (de bak wordt niet geleege). In de praktijk gebruiken de medewerkers alleen de rode kaart. De telefoniste geeft aan dat dit lastig is, omdat bewoners vervolgens direct de gemeente bellen, en de container alsnog moet worden geleege. In sommige straten komt het zeer vaak voor dat de groene bak vervuild is met restafval.

Rest- en gft-inzameling met ondergrondse containers

- De ondergrondse restafvalcontainers worden in een vaste frequentie geleegd. Alle containers worden minimaal 1 x per week geleegd. Containers die zich snel vullen worden twee keer per week geleegd. In de praktijk blijkt dit voldoende. Uitzonderingen daargelaten (op vrijdag in de Binnenstad) zijn de containers nooit overvol.
- In het Centrum en Molenvliet wordt veel afval naast de containers aangeboden. Het daarbij zowel om grof afval (wat niet in de containers past), als zakkenvuil (omdat bewoners denken dat de container vol is omdat er al afval naast staat). Tegen het bijplaatsen van afval wordt door de gemeente niet opgetreden. Er vindt geen handhaving plaats. Bijgeplaatst afval wordt gelijktijdig met het ledigen van de containers verwijderd.
- Storingen of klachten ten aanzien van ondergrondse containers hebben veelal van doen met verstoppingen of het uitvallen van de toegangscontrole (accu vervangen). De afdeling heeft een eigen medewerker die 90% van deze klachten zelf kan verhelpen. Dit gebeurt vaak nog dezelfde dag dat een klacht of storing is gemeld.
- In de ondergrondse gft-containers komt zeer veel vervuiling voor. Bewoners gooien ook restafval in de gft-container, waardoor het gft-afval niet meer kan worden gecomposteerd (vrachten worden afgekeurd). Om die reden worden de gft-containers niet meer apart geleegd, en gaat de inhoud van de gft-containers met het restafval mee. Ook de gft-containers met toegangscontrole bevatten te veel vervuiling. De medewerkers geven aan dat de gft-containers beter kunnen worden omgebouwd tot papiercontainers. In het nieuw leven inblazen van de ondergrondse gft-inzameling door bijvoorbeeld een intensieve voorlichtingscampagne, wordt weinig geloof in gezien. Woerden is hier niet uniek in.

Papierinzameling

- De blauwe bak voor papier wordt goed gebruikt. 50 tot 70% van de uitgezette bakken worden ook daadwerkelijk voor lediging aangeboden. De bakken zitten over het algemeen half vol.
- Er komen wekelijks nog circa 6 aanvragen binnen van bewoners die toch een blauwe bak willen
- De papierinzameling in de binnenstad gebeurt nog grotendeels zonder inzamelmiddel: bewoners en ondernemers moeten het papier en karton gebundeld aanbieden. Dit gebeurt vaak niet, waardoor bij weer en wind het papierafval door het gehele centrum slingert. Bezien zou moeten worden of er ondergrondse papierperscontainers kunnen worden geplaatst in de binnenstad.

Inpandige restafvalinzameling

- Bij circa 20 flats wordt het restafval via inpandige containerruimten ingezameld. De medewerkers van de afvalinzameling dienen daarvoor de 1100 liter rolcontainers vanuit een afgesloten ruimte in de flat naar buiten te rollen, te ledigen, en weer terug te rollen naar de flat. Dit wordt als een zeer arbeidsintensieve en tijdrovende activiteit gezien. De medewerkers lopen met een grote sleutelbos rond om zich toegang te verschaffen tot de containerruimtes. Ook komt het voor dat ze zo nu en dan verantwoordelijk worden gesteld voor schade die zich in de ruimtes hebben voorgedaan. De medewerkers zien het liefst dat de inpandige containerinzameling wordt afgeschaft en daarvoor in de plaats ondergrondse containers worden geplaatst. Een andere mogelijkheid is dat de huismeester of conciërge van de flats de containers aan de weg zetten.

Plastic inzameling

- Bewoners zetten ook nog wel eens na de plastic-inzameling hun zakken buiten. Ze denken dat de inzameling nog niet is geweest, omdat de bruine bak nog niet is geleegd. Bewoners zijn zich niet voldoende bewust dat de inzameling in twee verschillende rondes wordt uitgevoerd
- Zakken worden soms niet goed dichtgebonden waardoor het plastic-afval leidt tot straatvervuiling. Zeker als er veel wind staat (plastic-afval is licht, wat zich snel verspreid)
- Er is sprake van een constant aanbod.

Ophalen van grof afval

- De regel is dat bewoners tot 1 kuub gratis mogen aanbieden. Voor iedere extra kuub moet worden betaald. In de praktijk wordt alles gratis meegenomen, om discussie met bewoners omtrent de aangeboden hoeveelheid te vermijden.
- De gemeente haalt alleen grof afval op als bewoners dit telefonisch hebben aangemeld. De praktijk is dat bewoners de gemeente ook al bellen voor zeer kleine hoeveelheden grof afval. Het gevolg is dat er naar verhouding veel autokilometers worden gereden, om relatief weinig grof afval op te halen (niet efficiënt).
- Ijzer en afgedankte elektronische apparatuur wordt vaak voortijdig door 'morgensnellers' weggehaald. In sommige gevallen komt de grof huisvuilwagen dan voor niets. Dit komt vooral voor in Harmelen.

Afvalbrengrstation

- Voor het afvalbrengrstation gelden dezelfde acceptatieregels als voor het ophalen van grof afval: de eerste kuub is gratis, en voor iedere extra kuub moet worden betaald. In de praktijk wordt alles om niet geaccepteerd, om discussie met bewoners omtrent de aangeboden hoeveelheid te vermijden.
- Medewerkers van het brengrstation vinden het lastig om bedrijfsafval te onderscheiden van huishoudelijk afval. Formeel gesproken is het afvalbrengrstation alleen voor huishoudelijk afval. Maar hoe om te gaan met bedrijfsbusjes die aangeven een klus te doen voor een particulier huishouden? Op dit moment wordt alles geaccepteerd.
- De wachttijden op de zaterdag zijn soms erg lang. Op het nieuwe afvalbrengrstation dat in 2012 zal worden gebouwd is rekening gehouden met een betere doorstroom.
- Op dit moment is het afvalbrengrstation op doordeweekse dagen in de ochtenduren gesloten. Dit is nodig om de volle containers te kunnen wisselen. In verband met de veiligheid mogen tijdens het wisselen van de containers geen bezoekers op het terrein. In de nieuwe opzet van het brengrstation is het gebruiksterrein gescheiden van het manoeuvreerterrein. Dit maakt de weg vrij voor de verruiming van de openingstijden.

11. Overall-analyse

Sterke punten

- Hoge tevredenheid onder de inwoners van Woerden over de afvalinzameling
- Relatief lage afvalbeheerkosten, door lage verwerkingskosten en indirecte kosten
- Redelijk goede afvalscheiding (totaal gezien)
- Ten opzichte van andere stedelijkheidsklasse 3 gemeenten, heeft Woerden een goede regievoering, en lage afvalstoffenheffing.

Zwakke punten

- Beleidsleidraad voor aanwijzing inzamelmiddelen en -voorzieningen ontbreekt
- Afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit zijn niet actueel
- Ondanks redelijke scheiding zit er nog 130 kilo per inwoner aan grondstoffen in het restafval
- Gft-scheiding met ondergrondse containers werkt niet
- Papierinzamelsysteem niet gemeentelijk dekkend
- Productiviteit lediging minicontainers is laag
- Datacommunicatie ondergrondse containers werkt niet

De belangrijkste bevindingen op een rijtje

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kan worden geconstateerd dat de afvalinzameling in z'n algemeen goed verloopt, maar dat er nog veel verbeteringen mogelijk zijn:

Goede punten:

- De inwoners van Woerden zijn zeer tevreden over de afvalinzameling in hun woonplaats. Ook vindt men de informatievoorziening prima. Bijna driekwart van de bewoners vindt dat de gemeente voldoende mogelijkheden biedt om afval gescheiden aan te bieden.
- Vergeleken met andere gemeenten zijn de afvalbeheerkosten, en de heffingen waaruit de kosten worden betaald, laag. Dit is vooral het gevolg van lage verwerkingskosten en lage indirecte kosten.
- De mate waarin afval gescheiden wordt aangeboden en ingezameld, is redelijk. Iets meer dan de helft (54%) van al het afval dat vrijkomt wordt gescheiden ingezameld. Het landelijk gemiddelde voor matig stedelijke gemeenten (klasse 3) is 56%. Met name de scheiding van gft en papier blijft iets achter.

Verbeterpunten zijn er ook:

- Er wordt geen consistente leidraad gehanteerd bij het aanwijzen van inzamelmiddelen en -voorzieningen naar huishoudens. Op deze wijze is er een mix van verschillende inzamelsystemen ontstaan in Woerden, wat de efficiency van de afvalinzameling niet ten goede komt.
- De gemeentelijke wetgeving (Afvalstoffenverordening en bijbehorend uitvoeringsbesluit) is niet op orde. De scheidingsplicht voor kunststof verpakkingsafval is nog niet in de regelgeving verwerkt, evenals de Dienstenrichtlijn van 2006. Ook is de aanwijzing van inzamelmiddelen niet goed geregeld, waardoor eigenlijk niet kan worden gehandhaafd.
- Ondanks een redelijke mate van afvalscheiding zit er nog 130 kilo per inwoner aan herbruikbaar afval (grondstoffen) in het restafval. Dit blijkt uit de sorteeranalyses die jaarlijks door de AVU wordt uitgevoerd. Met name het aandeel gft, kunststoffen en papier is hoog.
- Ter motivatie van de afvalscheiding zou de gemeente meer moeten communiceren over het nut en de noodzaak ervan.
- De gescheiden gft-inzameling met ondergrondse containers werkt niet goed. Zowel de hoeveelheid als de kwaliteit valt erg tegen. Doordat bewoners restafval in de gft-containers gooien, is het afval te vervuild om te worden gecomposteerd.
- Het papierinzamelsysteem in Woerden is niet gemeente dekkend. Bij de hoogbouw zijn geen inzamelmiddelen en/ of -voorzieningen waar bewoners hun papier gescheiden kunnen aanbieden.

- De operationele prestaties van de inzameldienst vallen enigszins tegen. Het ledigen van minicontainers is aan strenge arbo-regels onderhevig, waarmee de arbeidsproductiviteit sterk wordt begrensd. De inzameldienst van Woerden werkt ver onder deze normen, wat betekent dat er niet efficiënt wordt gewerkt. De relatief lage arbeidsproductiviteit heeft overigens geen weerslag op de kosten. Ten opzichte van de benchmark, waar overwegend gemeenten in zitten die hun afvalinzameling hebben verzelfstandigd of hebben uitbesteed, zijn de inzamelkosten van Woerden gemiddeld.
- De datacommunicatie op de ondergrondse containers werkt niet afdoende. Hierdoor wordt het afvalaanbiedgedrag (bijvoorbeeld van bedrijven die gelimiteerd gebruik mogen maken van de containers) niet goed gemonitord.
- Een aantal landelijke ontwikkelingen en trends, waaronder containermanagement en zijbelading zijn wellicht ook goed toepasbaar in Woerden, en zouden nader uitgezocht moeten worden

Geconcludeerd kan worden dat:

- Op basis van bovengenoemde plus- en verbeterpunten kan worden geconcludeerd dat gemeente Woerden het qua afvalbeheer al redelijk goed doet, maar dat er zeker ook zaken moeten worden aangepakt.

Gebruikte bronnen

Gemeentelijke benchmark afvalscheiding, kringrapportage 3, peiljaar 2010. AgentschapNL en Cyclusmanagement, oktober 2011.

Gemeentelijke benchmark afvalscheiding, afvalprofiel gemeente Woerden. AgentschapNL en Cyclusmanagement, oktober 2011.

Trajectnotitie Afvalbeheerplan. Gemeente Woerden, februari 2011

Rapportage AVU Sorteerresultaten 2010 Gemeente Woerden. Eureco, maart 2011.

Keuze voor perspectief. Coalitieakkoord VVD, Progressief Woerden, D'66, Christenunie en SGP. Mei 2010.

Milieuvisie. Deel 1 en 2. Gemeente Woerden, 2009.

Begrotingen gemeente Woerden 2008 t/m 2012

Programma en productbegroting 2012. AVU

Verordening Afvalstoffen gemeente Woerden 2004, en bijbehorend uitvoeringsbesluit 2004

Onderzoek Afvalinzameling gemeente Woerden. NewCom Research en Consultancy. Oktober 2011

Bijlage 1

Overzicht inzamelmiddelen en - voorzieningen

Ondergrondse containers (peildatum 1-10-2011)

	Rest aantal	GFT aantal	Papier aantal	Totaal aantal	Glas aantal	ledigings- frequentie	aantal ledigingen per week	Aantal locatie's
Schilderskwartier	29	0	0	29	2		29	19
(alleen bij hoogbouw)	25%	0%	0%	19%	25%		15%	25%
Ferdinand Bolstraat	3			3		1	3	1
Jan steenstraat	3			3		1	3	2
Adriaan van Ostadestraat	4			4		1	4	2
Tournoysveld	2			2	2	1	2	1
Vrijheidshof	1			1		1	1	1
Jozef Israelslaan	1			1		1	1	1
Mesdagplein	1			1		1	1	1
Hobbemastraat	6			6		1	6	4
Rembrandlaan	6			6		1	6	4
Jan Kriegenstraat	2			2		1	2	2
Snel en Polanen	27	20	0	47	2		75	22
(in een gedeelte van de wijk zowel bij laag- als hoogbouw)	23%	69%	0%	31%	25%		39%	29%
Alphenstraat	3	3		6		2	12	1
Sierra Nevadastraat	4	4		8		2	16	4
Harzstraat	4	4		8		2	16	4
Pyreneeënstraat	2	2		4		2	8	2
Apenijnenstraat	1	1		2		2	4	1
Wijngaard	2	1		3		1	3	1
Riojagaard	2	1		3		1	3	1
Chiantigaard	2	1		3		1	3	1
Retsinagaard	1	1		2		1	2	1
Champagnegaard	1	1		2		1	2	1
Rieslinggaard	1	1		2		1	2	1
La fontaineplein	1			1	2	1	1	1
Grimmkade	3			3		1	3	3
Waterrijk	27	9	5	41	0		41	14
(zowel bij laag- als hoogbouw)	23%	31%	100%	27%	0%		22%	18%
Veluwemeer	5		1	6		1	6	2
Ballatonmeer	1	1		2		1	2	1
Sneekermeer	4		1	5		1	5	2
Vierwoudstedenmeer	3			3		1	3	1
Bodenmeer	3	2	1	6		1	6	1
Tornemeer	4	3		7		1	7	3
Stormmeer	1	1		2		1	2	1
Inarimeer	3	2	1	6		1	6	2
Kallameer	3		1	4		1	4	1
Staatsliedenkwartier	2	0	0	2	0		2	2
(alleen bij hoogbouw)	2%	0%	0%	1%	0%		1%	3%
Park oudeland	1			1		1	1	1
Weddestein U-str.weg	1			1		1	1	1
Molenvliet	13	0	0	13	0		9	5
(alleen bij hoogbouw)	11%	0%	0%	9%	0%		5%	7%
Molenvlietbrink	2			2		1	2	1
Parklaan	1			1		1	1	1
Madaliefweide	6			6		1	6	3
Hoge rijdijk	2			2				
Hoge rijdijk	2			2				
Binnenstad	17	0	0	17	4		34	12
(praktisch overal)	15%	0%	0%	11%	50%		18%	16%
Westdam	1			1		2	2	1
van loonstraat	1			1		2	2	1
Havenstraat	3			3		2	6	2
Meulmansweg	1			1	2	2	2	1
Emmakade	1			1		2	2	1
Kazernesstraat	2			2		2	4	1
Achterstraat	2			2		2	4	1
Wagenstraat/Wilhelminaweg	2			2	2	2	4	1
Wagenstraat/Rijnstraat	1			1		2	2	1
Rijnstraat	2			2		2	4	1
Nieuwstraat	1			1		2	2	1
Harmelen	2	0	0	2	0			2
(alleen bij hoogbouw)	2%	0%	0%	1%	0%			3%
Julianalaan	1			1				1
Wilhelminalaan	1			1				1
Totaal	117	29	5	151	8		190	76
	100%	100%	100%	100%	100%		100%	100%
Met toegangscontrole	92	12	-	104				
Zonder Toegangscontrole	25	17	5	47				

Bovengrondse en inpandige containers (peildatum 1-10-2011)

Schilderswijk/Zegveld						
Molenvliet						
Straatnaam	Rest	Rest	Gft	Papier	Cocon of	Opmerking
	240 l	1400 l			inpandig?	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal		
van Helvoortlaan		1	1		c	
Nieuwedijk		1	1		c	
Frans halsstraat	5		1		c	
Rietveld		1	1		c	
Boschsloot/Zegveld		1	1		c	
Broeksloot/Zegveld		1			c	
Vogelwikkeveld/ Haagwindeveld		2	2		c	
Ijsseloord		8	6	3	c	
Molenvlietbrink Kortewiek		5	4		c	
Spaarne achteruit inrijden		1	1		c	verdubbelen en verplaatsen
Dwergroosweide		1	1		c	verdubbelen en verplaatsen
Zevensterweide		1	2		c	
Parkeerterrein Langewiek		3	3		c	117 woningen
Hoefbladveld		2			i	optie 2 x O.G. 36 woningen
Bakboordlaan		1	1		c	optie 1 x O.G.
Brik	1	1	1		c	42 woningen
Sleper		1			i	
Totaal	6	31	26	3		

Wijk Snel en Polanen Staatsliedenkwartier bomen en bloemenwijk						
Oudelandseweg						
	Rest 240 l	Rest 1400 l	Gft	Papier	Cocon of inpandig?	Opmerking
Straatnaam	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal		
Pesetadreef		3	3		c	
Forintdreef		1			i	
G.Bomansweg		2			i	
G.Bomansweg		2			i	
Charles Dickensweg		3		2	i	
Helgolandkade		2			i	
Terschellingkade		6			i	
Luxemburglaan		1	1		c	
Minkemalaan		2	2		i	
Steinhagenseweg bij Andersenhof		1			i	
Flat v.Slingerlandlaan		3			i	
Flat v.Slingerlandlaan		3			i	
Hofplein		2		1	i	
Park Oudeland		2			c	
Rijnlust/Oudelandseweg		1			c	
Brediuslage/ Oudelandseweg	6		1		c	
Begraafplaats Rijnhof		1			los	
Geestdorp Woonwagenkamp					los	
Ford Oranje		1	1		c	
Singelplein achteruit in		1	1		c	
Irisstraat Parkeerterrein		4	2		c	
Ribeslaan achteruit		1	1		c	
Jasmijnlaan achteruit		2	1		c	
Acacialaan		2	1		c	
Elzenlaan						
Magnoliaaan		1	1		c	
Hogewalstraat		2			c	
Groenendaal	2	1			c	
Meeuwenlaan Begraafplaats		1			los	
Totaal aantal locaties met bovengrondse verzamelcontainers (in cocon of los)						30
Totaal aantal locaties met inpandige containers						13